

רוקדים

מגזין לריקודי עם ומחול

NIRKODA

גיליון מס' 75
אפריל 2008
מחיר 30 ש"ח

גיליון לזכרם של
מירה אשריאל
ומוטי אלפסי

החוגים היפים של מירה אשריאל ז"ל בבית הספר דובנוב בת"א בשנות ה-80

יצא לאור: חגית נחמי

מירה אשריאל

09.02.2008 – 07.1926

מוטי אלפסי

25.02.2008 – 25.03.1942

רוקדים

מגזין לריקודי עם ומחול

NIRKODA

גיליון 75 - אפריל 2008 - 30 ש"ח

כתבות

6

ז'אן ז'אן
מיני קרימולובסקי

אלכה

יואב אשריאל מספר על מירה רעייתו ז"ל

12

כוחה של הרוח

אלכה

מוטי אלפסי - האיט שהרקיד את הדרום

16

נשך שירה וריקודים

אלכה

קטעים מהתוכנית "נשך, שירה ומחול". שכתב, ביים והפיק יואב אשריאל ב-1954. בגיל 24, והועלה בתיאטרון הבימה וברחבי הארץ

23

22

ריקודי החודש

מוטי אלפסי

יואב אשריאל

ליכה לילה

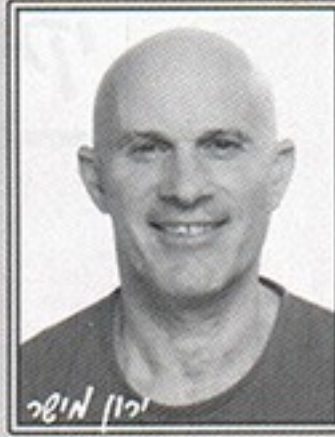
שלום לך ארץ נהדרת

כל החוגים בכל העולם

מולדת

אתר רוקדים באינטרנט
<http://www.rokdim.co.il>

קוראים יקרים!

גיליון רוקדים מס' 75 (אפריל 2008) הוא גיליון המוקדש רובו לזכרם של שניים מחברינו שהלכו לעולמם - **מירה אשריאל ז"ל ומוטי אלפסי ז"ל**. בתוך כך ניסינו בעיתון זה להאיר תקופה של כמה עשרות שנים, בהן עוצב חלק מהותי של תנועת ריקודי-העם, ואשר לשני אנשים יקרים אלה היה חלק ניכר בה. מירה אשריאל, רעייתו של **יואב אשריאל** ויד ימינו, הייתה מדריכה בחסד ודמות דומיננטית בעולם ריקודי-העם במשך כשש עשורים. לזוג אשריאל זכויות רבות בעיצוב דמותה של תנועת ריקודי-העם הישראלים בארץ ובעולם. דורות רבים של רוקדים, רבבות, למדו וספגו ממירה ויואב אשריאל את האהבה העצומה למחול העממי הישראלי. כוריאוגרפים רבים החלו את דרכם בביתם של הזוג אשריאל וחבים להם את פרסומם, ריקודיהם והשתייכותם לרפטואר העכשווי. מירה אשריאל הלכה לעולמה בהפתעה, בגיל 81. אני בטוח כי אלפי רוקדים ומדריכים לריקודי-עם זוכרים אותה ונוצרים את זכרה בליבם. מכאן שלוחה אהבתנו הגדולה והערכתנו למירה וליואב, ייבדל לחיים ארוכים, על תרומתם העצומה לריקודי-העם.

יהי זכרה של מירה אשריאל ברוך!

מירי קרימולובסקי, כתבת התרבות של קול ישראל, שמעה מיואב אשריאל על תקופה של פעילות ועשייה ברוכה של בני הזוג אשריאל ועל דרכם הייחודית בעולם ריקודי-העם. את רשמיה תוכלו לקרוא בכתבה "**ביחד**" (עמ' 6).

המדריך והריקודאי (מחבר ריקודים) **מוטי אלפסי**, שרבים פגשו בו לאחרונה בהלוויה של מירה אשריאל, מחייך ולוחץ את ידיהם של עשרות חברים שבאו לחלוק לה כבוד אחרון - נפטר גם הוא בחטף לאחר מחלה קצרה, והוא בן 66 בלבד. מוטי, השזור בהווי ריקודי-העם של הדרום, השאיר אחריו אלפי רוקדים החווים את צעדיהם הראשונים בפעילותו הברוכה בדימונה, בבאר שבע וביישובי הנגב כולו. ריקודיו החביבים, השזורים בחותם התמימות והפשטות, הם נר זיכרון נפלא לשירת חייו שנקטעה בחטף.

יהי זכרו של מוטי אלפסי ברוך!

הכתבה "**כוחה של הרוח**" (עמ' 12) מאת **מירי קרימולובסקי**, היא רב-שיח של חמישה חברים, הזוכרים את מוטי אלפסי בתקופות שונות בחייהם. החמישה - **ירון אלפסי** (הבן), **יואב אשריאל**, **מישאל ברזילי**, **חיים וקנין** ו**שלמה ממון** - משוחחים ומספרים לנו על 'כוחה של הרוח'. מספר חברים (ד"ר דן רונן, ישי מאיר, איילה גורן) העלו גם הם זיכרונות ממיפגשים עם מירה אשריאל ומוטי אלפסי וגם על זיכרונות אלה תוכלו לקרוא בעיתון. במדור "**ריקוד החודש**" הפעם שני ריקודים: "**לילה לילה**" של **יואב אשריאל** ו"**שלום לך ארץ נהדרת**" של **מוטי אלפסי**. את **לוח ההרקדות** המלא תוכלו למצוא באתר **רוקדים** באינטרנט, מעודכן בכל רגע נתון על-פי העדכונים שהמדריכים לריקודי-עם שולחים אלינו מעת לעת.

ירון מישר, דו"ר - בוב לוין

מורל • "רוקדים"

בשיתוף המכון לריקודי-עם (IDI), ארה"ב, יו"ר - בוב לוין

עורך • ירון מישר

חברי המערכת • רות גודמן, ירון מישר, דני עוזיאל, רות שונברג, הוני גולדפיין-פרי, בנימין לוי, מלכה טישלר

משתתפים • **מירי קרימולובסקי** (כתבת התרבות של קול ישראל), **מאיר ישי**, **איילה גורן**, ד"ר **דן רונן**, **יואב אשריאל** (כתבה וריקוד החודש), **מוטי אלפסי** (ריקוד החודש)

תרגום • **מלכה טישלר**, בנימין לוי, איציק ודיאנה צבי, הוני גולדפיין-פרי

עיצוב גרפי ועריכת לשון • ע' כדיר, 050-5777619

פילמים לוחות ודפוס • אטוריו 052-8831571

המערכת

"רוקדים", רח' הארבעה 10, ת"א 64739
טל' 03-5620447, פקס: 03-5613651
נייד: 052-5620447, דואר אלקטרוני:
E-mail: rokdim@rokdim.co.il

אתר רוקדים באינטרנט

<http://www.rokdim.co.il>

המערכת אינה אחראית לתוכן המודעות ואינה מתחייבת להחזיר תמונות!

לוח ההרקדות הוא רכוש "רוקדים" וכל הזכויות שמורות בו ל"רוקדים" בלבד! אסור להעתיק ממנו למטרות הפצה בכל אפיק פרסומי, גם לא בחינם!!!

חירו קריוולוהסקי

כתבת התרבות של קול ישראל

מי שמזדמן לביתם של מירה ויואב אשריאל, מייד מבחין כי ריקודים הם חלק בלתי נפרד מהמקום: פסלים, רקמות, ציורים ורישומים - בכולם דמויות של רקדנים ורקדניות, תלויים ומוצגים בכל פינה בבית. "זה הכול מירה", אומר יואב אשריאל. "היא הייתה הרוח החיה מאחורי הכול. היא עיצבה את הבית, ניקתה, בישלה - והקימה דורות של אוהבי ריקודי-עם".

סיפור אהבה אשריאלי

סיפור האהבה והשותפות של מירה ויואב אשריאל, שלפני מספר שנים חגגו את חתונת הזהב, מוכר היטב לכל העוסקים בתחום ריקודי-העם בארץ ובחו"ל. ובכלל, מי שהכיר את השניים ידע כי אי אפשר היה לומר 'מירה' בלי אשריאל' בלי

ב' יואב

מירה ויואב אשריאל
ביום נישואיהם

מירה אשריאל ז"ל

"הסוף היה קשה ופתאומי", מעיד יואב אשריאל בעצב על מות רעייתו, מירה. "היא קמה בבוקר, שרה, שטפה את כל הבית, בישלה לכל השבוע, והרגישה מצוין. פתאום שמעתי אותה צועקת מחדר האמבטיה, 'יואב-יואב!'. שמעתי נפילה. כשהגענו יחד, אני ובתי רקפת, באמבולנס לבית החולים, מייד אמרו לנו כי זה שטף דם מוחי קשה מאוד. כשהיא הגיעה לבית החולים היא עוד הייתה בהכרה, אך מהר מאוד היא שקעה בתרדמת במשך 10 ימים"

יואב אשריאל מספר על מירה רעייתו ז"ל

בימאי הלהקה היה גיורא מנור, לימים חוקר ומבקר מחול. מירה ביקשה כבר אז לעזוב את הלהקה, כי התאהבה בריקודי-העם ורצתה להדריך. בינתיים, הזוג מירה ויואב, שזווג להפקת מופע הנח"ל-נשהועלה בהצלחה באולם אדיסון בירושלים, התאהב - והשאר היסטוריה.

נצר למשפחת הביל"זיים

מירה אשריאל נולדה בצפון תל אביב, לאם ילידת רחובות ונצר למשפחת הביל"זיים, ולאב יליד חצי האי קרים, שלימד אותה עוד בילדותה ריקודים רוסים. כבר מגיל צעיר היא נשבתה בקסם המחול, אהבה לרקוד, והקפידה על כל תנועה ותנועה.

אחרי שלמדה את רזי הריקוד אצל אביה, החלה לרקוד בתנועת הנוער **מחנות העולים**. אחר-כך רקדה בחוג לריקודים של הפועל תל אביב ובלהקה של גורית קדמון. שנתיים אחרי ההיכרות עם הצעיר מרמת דוד, הביאה מירה את יואב אל בית "הפועל" בתל-אביב.

לומר 'יואב אשריאל', ולהיפך. תמיד זה היה 'מירה ויואב אשריאל'. סוג של מותג שהלך יחד. הכול החל בשנות ה-50 במאה שעברה. השנה 1950. יואב גליקסמן, יליד קיבוץ רמת דוד (שם המשפחה הוחלף לאשריאל אחרי מספר שנים על-ידי סב המשפחה), סמל מחלקה בגדוד הנח"ל, חבר לזאב חבצלת, ראש המחלקה לאמנות בנח"ל, ליוזמה מיוחדת במינה - הפקת מופע איכותי של אנשי הנח"ל.

חבצלת, איש בית אלפא, אדם כריזמטי וזים גדול, האיש שהקים את להקת הנח"ל ופיתח את כל נושא התרבות והאמנות בה, החליט להעלות מופע ריקודים מרהיב, שירכז את הפעילות האמנותית של הנח"ל.

חבצלת פנה אל הצעיר מרמת דוד, אל סמל יואב גליקסמן (אשריאל), אותו הכיר קודם-לכן, וביקש ממנו לנהל אמנותית ולהפיק את המופע. לצעיר הנמרץ החליט חבצלת לצרף צעירה נמרצת לא פחות - מירה היפה, חברת להקת הנח"ל.

מירה התל אביבית, רקדנית מוכשרת, הייתה חברה בלהקת הנח"ל המיתולוגית, בה שירתו אנשים כישרוניים, כמו יוסי בנאי, יונה עטרי וגאולה גיל.

"זה הכול מירה", אומר יואב אשריאל. "היא הייתה הרוח החיה מאחורי הכול. היא עיצבה את הבית, ניקתה, בישלה - והקימה דורות של אוהבי ריקודי-עם"

עיתון דר"ם

מירה אשריאל
החילת

מירה אשריאל
הייתה הרוח
החיה
בהשתלמויות
והדריכה בכולן.
בפרט היא
הדריכה הדרכה
חוזרת את
הריקודים
שיואב לימד
קודם-לכן,
ולימדה את
הריקודים של
היוצרים
הדתיים שלא
יכלו להגיע
בשבתות
להשתלמויות
(שושנה
קופלביץ' וחיים
שריון, לדוגמה)

מאוד באותה
תקופה: הוא
הדריך כמעט
ערב-ערב -
ב"הפועל", בוועד
הפועל של
ההסתדרות,
בחולון, בפתח
תקווה - 13
הרקדות בשבוע,
סך הכול.

אט-אט החל
הזוג אשריאל גם
להעלות מופעים
במקומות שונים
בארץ. אחד
המופעים
הראשונים שהעלו
היה מייד עם

שיחרורם מהצבא, בקיבוץ משמרות. ששה, אביו
של הזמר מאיר אריאל, הוא שהזמין את יואב
להעלות את המופע, חניס אין כסף, כמובן.
אחת הסיבות שיואב עזב את קיבוצו היה רצונו
לעשות דברים חדשים. ליזום. מיותר לציין כי היציאה
לעצמאות התקבלה בקיבוץ בעין לא יפה. על כך
אומר יואב: "כשהשתחררנו מהצבא, מירה רצתה
לעבור לטור בקיבוץ והייתה אומרת לי בחיך שבשביל
זה היא התחתנה איתי. אבל אני לא רציתי את
הקיבוץ. רציתי להצליח בכוחות עצמי. להקים משהו
משלי. מאפס. לקחת סיכונים. כמובן שבקיבוץ שלי
התייחסו אליי כאל בוגד. אז לעזוב קיבוץ זה היה
בהחלט יוצא דופן".

בעקבות הרצון לעשות דברים אחרת, החליטו בני
הזוג ב-1956 לעזוב את בית "הפועל" ולצאת לדרך
משלהם. הם פתחו חוגים ברחבי תל אביב. ההתחלה
הייתה בבית ספר אחד העם. דרכם של השניים אז
לא הייתה קלה. יואב: "היינו נוסעים באוטובוסים
ממקום למקום. המלחין יאיר רוזנבלום היה
האקורדיוניסט שלנו. אני התחלתי לחבר ריקודים,
ומירה הדריכה".

האשריאליים לא, הסתפקו בחוגים אלה. הם פנו
גם למיגור הפרטי. יואב:
"מירה הדריכה גם ילדים,
וכך פתחנו, לראשונה
בהיסטוריה, סטודיו פרטי
לריקודי-עם. מה שנקרא
אז: 'לפתוח קופה'. כשאני
הדרכת, מירה גבתה את
הכסף. וכשהיא לימדה,
אני גבתי. עשינו לראשונה
הרקדות בחצר, כאשר
מירה עושה שמח וסוחפת
המוני אנשים. הייתה לה

כריזמה עצומה ושמחת חיים בלתי נדלית".
התחנה האחרונה המשמעותית של האשריאליים
הייתה בית ספר **דובנוב** בתל אביב, שם הם הרקידו
יותר מ-20 שנה. למעשה, הם הרקידו שם עד שבת
הספר נסגר. "הרוקדים שם היו כמו משפחה. זה
היה ממש מוסד בתל אביב. וכך הקמנו דורות של
רקדנים לריקודי-עם תל אביבים", מציין יואב.

ידעה לעשות שמח ולהלהיב המוני אנשים.
מירה אשריאל משמאל בתמונה

יום אחד היא הגיעה אל החוג ואמרה בפשטות:
"יש אחד, יואב שמו, שכדאי להביא אותו להדריך
כאן!".

כך החל יואב להדריך בבית הפועל ברחוב
אוישיסקין בתל אביב (הבניין קיים עדיין) - סמוך
לאולם קבוצת הכדורסל של הפועל תל אביב, שנהרס
לא מכבר). בית הפועל תל אביב היה המרכז הגדול
ביותר לפעילות המחול העממי - היו בו חוגים ושתי
להקות מחול. מירה הייתה הסולנית בהן. בן זוגה
לריקודים היה **דני עוזיאל** (יוצר ומדריך לריקודי-עם,
החי זה שנים בארצות הברית ומפעיל חוג גדול של
רוקדים בניו יורק). "מירה ודני היו רקדנים נפלאים
ותמיד קצרו תשואות סוערות", מעיד אשריאל על
השותפות הזו.

שנה לאחר-מכן החליטו מירה ויואב להתחתן.
אחרי שנה נוספת נולדה בתם **רקפת**, שהייתה חביבת
הלהקה. היום היא מרצה לתרבות הגוף במכון
וינגייט וחברת קיבוץ שפיים.

הלהקה הייתה פעילה מאוד ומופע הגאלה שלה,
בהפקת יואב אשריאל, הועלה בהצלחה רבה
בתיאטרון הבימה, לצלילי שירתם ונגינתם של צמד
הזמרים **אילקה ואביבה**, והזמרת **חנה אהרוני**.

אחר-כך הועלה המופע גם
ברחבי הארץ.

ליואב אשריאל יש
אנקטודה לספר על הימים
ההם. "באותה תקופה
ריקודי-העם לא היו
בתשלום. תשלום היה
'מוקצה', והדעה הייתה כי
תחום פטריוטי-ציוני, כמו
ריקודי עם ופולקלור, צריך
להיות בלא תשלום". יואב
השתכר שתיים וחצי

לירות לשעה תמורת ההדרכה בהפועל תל אביב,
וגורית קדמן גרסה כי ריקודי-עם צריכים להיות
בחנם.

האשריאליים רצו לקדם את תחום ריקודי-העם
לרמה גבוהה יותר ולעשות הכול במקצועיות. הנושא
הכלכלי היה אף הוא ברקע - הזוג התגורר שנתיים
ימים עם התינוקת בביתם של ההורים. 11 שנה
אחרי הולדת רקפת נולד הבן **רותם**. יואב עבד קשה

בהתחלה באו כ-2,000 רוקדים, ובשנות
השיא הגיעו לכיכר מלכי ישראל (כיכר
רבין) בתל אביב כ-30 אלף רוקדים
וצופים. כל בני תנועות הנוער באו לרקוד,
עירוניים, מושבניקים, קיבוצניקים, וכמובן
תיירים שבאו לחזות בתופעה יוצאת
הדופן. מירה הייתה הרוח החיה

עיתונים

מירה - הרוח החיה בהרקדות

ב-1959, במהלך טיול בספרד, ראה יואב הרקדה באחת מכיכרות העיר. "זה נתן לי רעיון לעשות הרקדות רבות משתתפים בחוץ, תחת כיפת השמיים. באתי לעיריית תל אביב בהצעה לקיים הרקדות בכיכר מלכי ישראל (כיכר רבין היום). מירה חששה. היא חששה לקחת סיכונים ולהתחיל דברים חדשים. יוזמה זה היה הקטע שלי, אבל היא תמיד תמכה בי אחרי שהחלטתי.

האחראי מטעם העירייה חשב אף הוא שזו שטות ושאל אחד לא יבוא לרקוד בחוץ".

אלא שיואב אשריאל התעקש, ביקש במה גדולה במיוחד, וכך, משנת 1960 ועד 1970, מדי שבת, בחודשי הקיץ, כיכר מלכי ישראל צהלה ושמחה.

בהתחלה באו

כ-2,000 רוקדים, ובשנות השיא הגיעו לכיכר כ-30 אלף רוקדים וצופים. כל בני תנועות הנוער באו לרקוד, עירוניים, מושבניקים, קיבוצניקים, וכמובן תיירים שבאו לחזות בתופעה יוצאת הדופן. על מירה באותה תקופה אומר יואב בנוסטלגיה: "מירה הייתה הרוח החיה בהרקדות בכיכר מלכי ישראל בתל אביב. היא רקדה עם בן זוגה אז, הרקדן ציון נוריאל מלהקת ענבל. היא רקדה על הבמה, אבל ירדה גם אל הקהל, הלהיבה והייתה הדומיננטית באירועים האלה".

הזוג אשריאל גם לא היסס לתחוב רגל רוקדת למקומות הכי לא צפויים: עיר הנוער, המקום הפופולרי ביותר לצעירים בשנות ה-70, מקום אותו כבשו כוכבי פופ, כמו צביקה פיק וששי קשת, הפך במהרה עוד מוקד משיכה לריקודי-עם. ברוח המקום, חיבר יואב את ריקוד השורות הפופולרי (עד היום) "שוגר שוגר" (מותק מותק). מירה לימדה - והקהל יצא מגדרו. אט-אט הצליחו השניים להחדיר למעוז הפופ גם ריקודים כמו "קומא אחא", "הורה מדורה" ועוד.

מירה - הרוח החיה בהשתלמויות

השיגעון הגדול, ואולי אחד המפעלים החשובים ביותר של הזוג אשריאל, היה ללא ספק ההשתלמויות. עד אז היו השתלמויות מעטות, כולן נחלת הוועד הפועל של ההסתדרות, בראשות גורית קדמן. את ההשתלמויות למדריכים לריקודי-עם החלו מירה ויואב בנובמבר 1968 ברמת גן. בין הריקודים

שנלמדו: "רקפת", "שארם א-שיח", ואפילו "נאצר מחכה לרבין" (הימים ימי האופוריה שלאחר מלחמת ששת הימים ב-1967), אבל גם "טנגו פקיטו", "מרייטה" ו"קאובוי מיקסר". 32 ריקודים סך הכול. כל משתתף בהשתלמות קיבל חוברת להדרכת צעדי הריקודים (מודפסת בקפידה במכונת כתיבה). אחר-כך הוציאו השניים גם חוברת מונחים בשפת ריקודי-העם.

אשריאל משווה בין אז להיום, ומסביר את המניע

ל הקמת ההשתלמויות: "היום זה הכול מי שמש (אחד גדול), אבל אז חשבנו שאנו בונים פולקלור ישראלי. זה מה שגורית קדמן הכניסה לנו לראש. וככה האמנו. חיפשנו לעשות משהו יותר מקצועי ממה שהיה בועד הפועל. רישומי ריקודים בכלל לא היו, וחשבתי שמי שיוצא מההשתלמות

רוצה חוברת, כי לא תמיד זוכרים את צעדי הריקודים".

מירה חשבה שזה לא יילך, שאנשים לא יבואו, אבל יואב התעקש. ואכן, להשתלמות ההיא, הראשונה, שהתקיימה באולם מועצת פועלי רמת גן בשבת (!), הגיעו כ-100 מדריכים. כל משתתף קיבל חוברת הדרכה וסליל הקלטה ובו המוסיקה (בעידן שלפני הדיסקים). בהמשך הוקלטה המוסיקה על קלטות.

מירה ויואב עשו מהפך בתחום זה, שכן עד אז לווו הריקודים בנגינת אקורדיוניסט. באותה עת הושמעה המוסיקה מהקלטה מקורית, וכל משתתף יכול היה לרכוש אותה על גבי סליל עם כניסתו להשתלמות ולעבוד איתה בחוגים שלו.

מירה הייתה הרוח החיה בהשתלמויות והדריכה בכולן. בפרט היא הדריכה הדרכה חוזרת את הריקודים שיואב לימד קודם-לכן, ולימדה את הריקודים של היוצרים הדתיים, שלא יכלו להגיע בשבתות להשתלמויות (שושנה קופלביץ' וחיים שריון, לדוגמה).

תפקיד חשוב נוסף של מירה בהשתלמויות (שהיה גם תפקידה בהרקדות) היה לקבל את האנשים בכניסה. "הקשר של מירה עם האנשים והכריזמה שלה, תרמו מאוד להצלחת ההשתלמויות האלה", מציין אשריאל. "בנוסף", הוא מדגיש, "אנשים עשו מה שהיא אמרה. הייתה לה דמות עם נוכחות. אנשים אהבו אותה וגם את הסינגלון המיוחד שלה". ההשתלמויות נמשכו למעלה מ-30 שנה, וזה היה בעצם מפעל החיים של השניים - הרבה עבודה והרבה יותר קשיים מההדרכה בחוגים. ואכן, קל לא היה. אנשים החלו לומר שהשניים

מירה ויואב אשריאל
בטיול

מירה אשריאל
בצעידותה

מירה אשריאל
נקברה בבית
הקברות של קיבוץ
שפיים. מאות
חברים, רקדנים
ויוצרים, השתתפו
בלוויה ופקדו את
בית האבלים,
נזכרים ומבכים
את האישה
הקטנה,
הבלונדינית,
מלאת המרץ,
שהייתה שנים
רבות אחת
המורות הנחשבות
ביותר בארץ
לריקודי-עם
ישראלים

מירה
באשריאלים
לכל אורך
הדרך
בבקה שטורמן

ריקודים לחזרה. בהשתלמויות שולבו גם הרצאות, למשל על ג'אז, על ריקוד אפריקני ועוד. השותפות של הזוג הייתה בנויה היטב: יואב היה היזם - הוא עסק בחיבור ריקודים, בכוריאוגרפיה, ברישום ריקודים ובכיכוי ההשתלמויות - ומירה הייתה אשת המעש: היא רקדה עם כולם, לימדה, ועסקה הרבה מאוד ביחסי ציבור. בהתחלה היה לעיתים יואב האקורדיוניסט ומירה המדריכה.

בראשית הדרך, כשהשניים שירתו בצבא, מירה הרקידה קבוצות של חיילים בנעלי צבא כבדות, אחרי יום מפרך, והם היו נשמעים לה ורוקדים אחריה כמו עדר אחר הרועה. הרס"ר של הפלוגה היה אומר ליואב בתום ההרקדה, כי את מירה צריך למנות רס"רית, כי אין כמוה בענייני משמעת, לסחוף ולהלהיב אנשים.

עושים 'מסחרה' מהפולקלור הישראלי, והמדור לריקודי-עם בהסתדרות ראה בכך איום גדול על פעילותו וסירב לשתף פעולה. אנשי מועצת פועלי רמת גן חששו שיופסקו להם התקציבים, אם יאפשרו לאשריאליים להמשיך לקיים פעילות זו. וכך, בלית ברירה, עברו השניים לבית ויצ"ו במרכז תל אביב. אך עד מהרה חששו גם אלה מצמצומי תקציב, וכך הגיע לבסוף הזוג אשריאל למרכז ביכורי העיתים בתל אביב, שם התעקש האחראי בעירייה, עוזי אדורס, להתעלם משיחות הטלפון הלא נעימות. מי שדווקא גילתה הבנה וראש פתוח, הייתה היוצרת והמדריכה הוותיקה רבקה שטורמן, שמייד הצטרפה אל השניים ויד ביד צעדה עימם בחלק ניכר מפעילויותיהם.

זה מדהים", נזכר יואב בכאב, "לי היה סרטן בראש לפני שנים, והנה היא מתה כך. אז, היא ממש הצילה אותי, וכעת לא יכולתי אני להצילה"

הצטרפה אל השניים ויד ביד צעדה עימם בחלק ניכר מפעילויותיהם.

בראשית הדרך, כשהשניים שירתו בצבא, הייתה מירה מרקידה קבוצות של חיילים בנעלי צבא כבדות, אחרי יום מפרך, והם היו נשמעים לה ורוקדים אחריה כמו עדר אחר הרועה. הרס"ר של הפלוגה היה אומר ליואב בתום ההרקדה, כי את מירה צריך למנות רס"רית, כי אין כמוה בענייני משמעת לסחוף ולהלהיב אנשים

מפעילויותיהם. מספר המשתתפים בהשתלמויות היה כה גדול, עד שהשניים נאלצו לעבוד בשני אולמות במקביל כדי לא להשיב את פני המשתתפים ריקם (חלקם באו מרחוק - מהגליל ומאילת). זאת הייתה גם הסיבה שבהמשך עברו האשריאליים לאולם הספורט של קיבוץ שפיים. לאורך כל הדרך היו השניים עם יד על הדופק, שומרים על האיזון בין חדש לישן בריקודי-העם, בין יוצרים חדשים לוותיקים, ומגלים כישרונות חדשים: שלמה ממון, אולי היוצר החשוב ביותר שנתגלה על-ידי השניים, וגם מרקו בן שמעון, אבי פרץ, ישראל שיקר, רוני סימן טוב, אבנר נעים - ואחרים. השניים לא רק נתנו ליוצרים במה, אלא הקפידו להנחות אותם איך לבנות את הריקוד נכון.

רגישה ורגשנית

"למרות החזות הקשוחה-מאיימת משהו שלה, מירה בעצם הייתה רגישה ורגשנית מאוד", מעיד יואב על רעייתו. "היא הייתה בוכה ונפגעת לעיתים קרובות. הרגישות הזאת באה מאבא שלה, אבל היא נשאה כלפי חוץ חזות קשוחה ומאוד הקפידה על כללים מסוימים - על אתיקה ועל-כך שהחוגים ינוהלו בצורה מכובדת".

בהשתלמויות נלמדו 6-7 ריקודים חדשים (אז כמובן כולם התרעמו על כך שזה יותר מדי) וכמה

התגלו על-ידי האשריאליים: מימין לשמאל: שלמה ממון, רוני סימן טוב, אבי פרץ, אבנר נעים, ישראל שיקר ומרקו בן שמעון

ובעצם עושים את התנועה אך לא רוקדים. מירה אהבה תנועות גדולות אמיתיות, כשכל הגוף עובד, ריקוד אמיתי של הגוף והנשמה. היא גם כעסה על שהריקודים החדשים מחוברים כלאחר יד, כעסה על "גיבוב הצעדים המצחיק", כדברי יואב. ובכלל, האווירה כבר לא הייתה תרבותית כמו פעם, ולא שרו כמו פעם (מירה הקפידה תמיד לעצור את הטייפ ולשמוע את האנשים בחוגים שרים).

היא לא הרשתה לבוא לחוגים בלבוש מרושל, והעירה למי שהעז להופיע בצורה לא אסתטית. "היא גם לא הרשתה להתמזמז בפרהסייה", מוסיף ואומר יואב בחיך. "ובכלל, היא חשבה שהתחום הזה זקוק לפנים מכובדות יותר".

זאב חבצלת. צידך לצעיר הנמרץ צעידה לא פחות נמרצת - מידה היפה

מוות פתאומי

"הסוף היה קשה ופתאומי", מעיד יואב אשריאל בעצב על מות רעייתו, מירה. "היא קמה בבוקר, שרה, שטפה את כל הבית, בישלה לכל השבוע - והרגישה מצוין. פתאום שמעתי אותה צועקת מחדר האמבטיה, 'יואב-יואב!'. שמעתי נפילה. כשהגענו אני ובתי רקפת באמבולנס לבית החולים, מייד אמרו לנו שזה שטף דם מוחי קשה מאוד. כשהיא הגיעה לבית החולים, היא עוד הייתה בהכרה, אך מהר מאוד היא שקעה בתרדמת במשך 10 ימים."

"כל החיים היא לא לקחה תרופות ולא הלכה לרופאים. זה מדהים", נזכר יואב בכאב, "לי היה סרטן בראש לפני שנים, והנה היא מתה כך. אז, היא ממש הצילה אותי, וכעת לא יכולתי אני להצילה".

זאב חבצלת פנה אל הצעיר מרמת דוד, אל סמל יואב גליקסמן (אשריאל), אותו הכיר קודם-לכן, וביקש ממנו לנהל אמנותית ולהפיק את המופע. לצעיר הנמרץ החליט חבצלת לצרף צעירה נמרצת לא פחות - מירה היפה, חברת להקת הנח"ל

יואב ומירה אשריאל נסעו הרבה לחו"ל. בהתחלה יואב הוזמן לחו"ל להציג את הריקודים שלו ומירה נתלוותה אליו, כדי להדגים איתו. "אבל האנשים העריצו אותה, ובסוף יצא שאני ליוויתי אותה, כי כל-כך רצו אותה שם", מציין יואב.

אישה למופת

מירה עבדה קשה - בנתה קריירה, אך גם הייתה אשת בית למופת: שמרה על סדר וניקיון קפדניים ביותר בביתה, ולא נתנה ליואב לגעת באף אחת ממטלות הבית. "מה שמאוד מקשה עליי היום, כשהיא איננה", יואב מתוודה.

היו שנים שמירה אשריאל הרקידה ערב-ערב, ואף-על-פי-כן המשיכה לעשות הכול בבית, ללא עזרה משפחתית או מקצועית. "כשסוף-סוף הבאנו עוזרת בית, היא הייתה קמה מוקדם בבוקר, מנקה ומסדרת את כל הבית, מדיחה את הכלים, כדי שהעוזרת לא תראה בית מלוכלך", מעיר יואב בהערכה.

את ההרקדות בתל אביב התחילה מירה באולם בית ספר דובנוב, אחר-כך במכללת לוויןסקי, בהמשך בגימנסיה הרצליה, ולבסוף בקאנטרי קלאב בשיכון בבלי. היא הדריכה עד סוף שנות ה-90, עד גיל 70, אבל בשנים האחרונות היא לא הייתה מרוצה ממה שמתחולל בתחום ריקודי-העם. מה שראתה כבר לא היה לרוחה: הניכור, אנשים הפסיקו לאחוז ידיים, כאב לה שאנשים עושים טובה שהם זזים,

מידה אשריאל

אחד המפעלים החשובים ביותר של הזוג אשריאל, היה ללא ספק ההשתלמויות. עד אז היו

השתלמויות מעטות, כולן נחלת הוועד הפועל של ההסתדרות, בראשות גורית קדמן. את ההשתלמויות למדריכים לריקודי-עם החלו מירה ויואב בנובמבר 1968 ברמת גן. מירה הייתה הרוח החיה בהשתלמויות והדריכה בכולן

מידה אשריאל עושה שמח. לידה יואב

מירה אשריאל נקברה בבית הקברות של קיבוץ שפיים, שם חיים ילדיה ונכדיה, ושם נערכו רבות מההשתלמויות שניהלה. מאות חברים, רקדנים ויוצרים, השתתפו בלוויה ופקדו את בית האבלים, נזכרים ומבכים את האישה הקטנה, הבלונדינית, מלאת המרץ, שהייתה שנים רבות אחת המורות הנחשבות ביותר בארץ לריקודי-עם ישראלים.

להיות איש שהמוסיקה זורמת בדמו - מנגן בחליל, מנגן בעזרת סכו"ם (סכין, כף ומזלג), ובכלים שונים אחרים - על לחייו ופניו, יוצר צלילים מוסיקליים משום מקום ומכל דבר.

כולם זוכרים את התקופה שהגווארדיה הוותיקה - המדריכים הוותיקים **מנחם מנחם**, **בנצי תירס**, **יענקל'ה לוי** (הגדול והקטן) ומישאל ברזילי - נפגשה לקבלות שבת או סתם למפגשים חברתיים, יושבת

את מי שלא נשאל על **מוטי אלפסי**, תמיד נקבל תשובה זהה: איש חייכן, שמח, אופטימי לנצח, איש שאהב ריקודים בכל מאודו, איש

כוחה של הרוח

הפריח את הדרום בריקודי-עם. מדריך וריקודאי (מחבר ריקודים) מוטי אלפסי

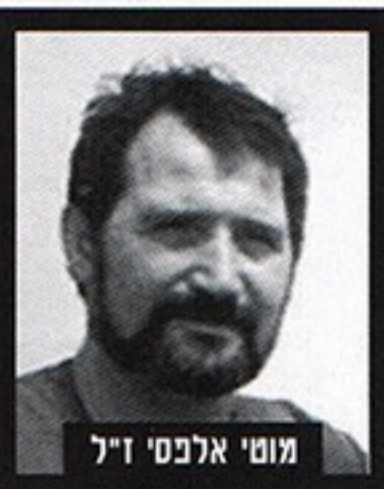

עם חליל ומרץ בלתי נדלה.

"היה לו ברק בעיניים והוא ידע תמיד ליצור אווירה מיוחדת", אומר עליו המדריך והריקודאי (מחבר ריקודים) **יואב אשיראל**.

"תמיד היה לו חיוך על השפתיים", מוסיף המדריך הוותיק **מישאל ברזילי**.

"אדם שאף פעם

מוטי אלפסי ז"ל

באחד

הפסטיבלים שמוטי אלפסי אירגן בדימונה, הוא מעד ונפצע ברגלו. הוא קיבל טיפול בבית החולים, אבל דווקא שם החמירו הכאבים. הוא נותח ברגלו כמה פעמים, אך בכל פעם התפתח זיהום. רק אחרי שהכאבים לא פסקו, גילו ששכחו בורג חלוד ברגל. הנזק כבר נעשה, ומוטי למעשה לא יכול היה לשוב וללכת כמו פעם

מוטי אלפסי - האיש שהרקיד את הדרום

ושרה, כאשר מוטי ואליהו גמליאל מנגנים בחלילים. בשנות ה-70 מוטי הקים בדימונה את להקת "סופה במדבר", ששירה המפורסם, "כאן בדרום", הפך עד מהרה ללהיט בחוגים לריקודי-העם. יותר מכל זוהה מוטי אלפסי כאדם שגרם לפריחה של המחול העממי בדרום. האיש שעלה ארצה ממרוקו, אל שום מקום, אל העיר דימונה שהייתה באותם הימים מדבר שממה (סוף שנות ה-50), הצליח תוך שנים ספורות להפוך אותה ואת סביבתה לשדה פורח של ריקודי-עם.

פרט לחוגי המבוגרים שהקים וניהל, הוא פיתח מאוד את תחום "בית הספר הרוקד", הדריך דורות של ילדים, נוער ומבוגרים, והקים את היחידה לפולקלור בדימונה.

שלמה ממן מבקש להדגיש, כי עיקר גאוותו של אלפסי היה על הפעילות עם הילדים. הוא מביא דוגמה: "בסוף שנות ה-70 מוטי אירגן באיצטדיון בדימונה פעילויות מחול ומפגנים ענקיים עם ילדים. הוא היה מאוד גאה בפעילות הזאת ודאג לצלם ולתעד הכול".

ירון הבן מוסיף ומספר איך הילדים תמיד רצו

לא הייתה לו כל בעיה עם מי שעבד באזור שלו. דמות שתמיד עזרה ופירגנה", מספר המדריך **חיים ועקנין**.

"אבא מיוחד במינו ואוהב גדול של המחול הישראלי", מעיד הבן **ירון אלפסי**.

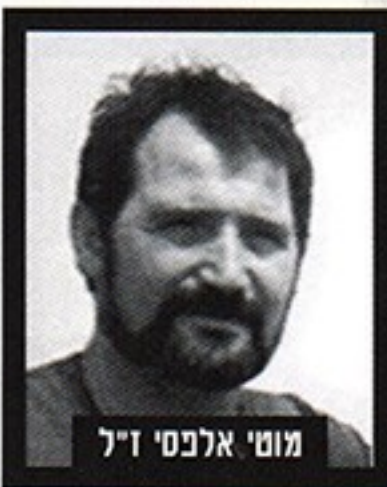
"חבר טוב במלוא מובן המילה", מדגיש המנהל האמנותי של פסטיבל כרמיאל, המדריך והריקודאי **שלמה ממן**.

בתום ימי השבעה על מותו של מוטי אלפסי, כינסנו חמישה מדריכים וריקודאים, חברים קרובים שלו, בני גילים שונים, שעבדו והעריכו מאוד את ה'מדריך והריקודאי מדימונה' - וביקשנו מהם לספר על האיש שכולם אהבו: בנו ירון, הממשיך את דרכו; יואב אשיראל, שהיה

הראשון שקידם את יצירתו של מוטי בהשתלמויות שלו; מישאל ברזילי ושלמה ממן, חברים ועמיתים למקצוע, וחיים ועקנין, חבר וממשיך דרכו של אלפסי בדרום, בקורסים למדריכים.

עוד לפני שהיה מוטי אלפסי איש של מחול, הוא היה איש של מוסיקה. רבים הכירו את מוטי עם חלילו. גם כשהתחיל לעסוק במחול העממי, המשיך

בשנות ה-70 מוטי אלפסי הקים בדימונה את להקת "סופה במדבר" ששירה המפורסם "כאן בדרום" הפך עד מהרה ללהיט בחוגים לריקודי-העם

מוטי אלפסי ז"ל

בתום ימי השבעה על מותו של מוטי אלפסי, כינסנו חמישה מדריכים וריקודאים, חברים קרובים שלו, בני גילים שונים, שעבדו והעריכו מאוד את ה'מדריך והריקודאי מדימונה' - בנו ירון, והמדריכים יואב אשריאל, מישאל ברזילי, שלמה ממון וחיים ועקנין - וביקשנו מהם לספר על האיש שכולם אהבו

על בסיס חברי כמובן, לא בתשלום."

כאן מתערבים כל הנוכחים ברב-שיח ומבקשים להדגיש עד-כמה הדברים היו שונים אז, ואיך כולם היו עושים בשביל כולם, ללא פיצוי כספי. "מוטי אף קיים פסטיבלים גדולים", נזכר שלמה ממון. "הייתי מביא את הלהקות שלי שישתתפו חנים בפסטיבלים שלו. הוא היה דואג לכל בעצמו - מסידורי לינה ועד הסנדוויצים".

חיים ועקנין מספר כי בשנה החולפת אירח מוטי שמונה להקות מחוץ-לארץ בדימונה. "הוא אירגן הכול בעצמו -

מתרוצץ על הקלנועית שלו. לא הייתה להם אפילו תלונה אחת - הכול היה מאורגן למופת". "הבית שלנו היה לפעמים בית מלון ממש", מספר הבן ירון. "לפעמים האורחים שלנו ישנו בסלון על הרצפה. (הכוריאוגרף הידוע) מושיקו הלוי ישן פעם בחדר שלי, וכך כולם היו יחד בכיף גדול, ובהחלט ראו בזה שליחות. אני זוכר להקות שלמות עומדות בתור למקלחת על המדרגות הפנימיות בביתנו". יואב אשריאל מציין כי את השבתות אצל מוטי אי אפשר לשכוח: "הארוחות היו ארוחות מלכים. רחל אשתו הכינה מאכלים נפלאים - מקוסקוס ועד חלות שאפתה במו ידיה. הם גם דאגו לנו לבידור: מירה, רעייתי ז"ל, הייתה משוגעת על ים המלח. כמובן שמוטי לקח אותה לשם בשמחה. בכלל, כדי שנבוא אליו, הוא נסע אלינו לגבעתיים, לקח אותנו אליו לדימונה, והחזיר אותנו לאחר-מכן". ועקנין הוא ללא ספק אחד ממשיכי הדרך החשובים של מוטי באזור הדרום. "אני בהחלט חב לו את העובדה שאני היום בתחום הזה. כשהייתי חייל, הגעתי פעם עם חברה להרקדה שלו בעין השלושה. ישבתי בפניה, נורא התביישתי, אך האווירה הייתה מיוחדת. המשכתי בשקט-בשקט לבוא להרקדות שלו. אחרי חמש שנים התחלתי ממש

לרקוד, בהתחלה בחוגים שלו, אחר-כך גם במרתונים. בהמשך, הייתי גם תלמיד שלו באולפן במכללת קיי בבאר שבע, יחד עם בנו ירון. הייתי עסוק אז בלימודים נוספים. ביקשתי ממנו להגיע לאולפן חצי שעה יותר מאוחר, אבל הוא לא

הסכים והתעקש שאעשה הכול כמו שצריך. לא הייתה לי ברירה - הייתי צריך להתייצב בזמן". ירון הבן, שהיה כאמור אף הוא תלמיד של מוטי באולפן מכללת קיי, מעיד כי קל אצל אביו לא היה לו: "באחד הימים היה מבחן במוסיקה באולפן, ולמרות זאת לא שיחררו אותי מהצבא. סיפרתי לאבא על זה, אבל הוא התעקש ואמר לי שאני חייב לבוא, אחרת לא יעביר אותי את הבחינה. הוא לא רצה לעשות לי פרוטקציה בשום פנים ואופן". כריקודאי התגלה אלפסי בהשתלמויות של יואב

חבריה באו לרקוד אצלו בדימונה מכל מקום - מבאר שבע, מערד, מהקיבוצים ומהמושבים. בתמונה: מוטי אלפסי מרקיד בחו"ל

לרקוד בשכבה גבוהה יותר, לרקוד בפעילויות יותר מסובכות. "אין בית ספר שבו אבא לא פעל - יסודי, חטיבה ותיכון".

מוטי אלפסי, יליד רבאט שבמרוקו, עלה ארצה בעליית הנוער בגיל 13, היישר אל פנימיית הדסה נעורים בשרון. מי שהדריך אז בפנימייה ריקודי-עם, היה יענקל'ה דקל, שגרם לנער הצעיר "להידבק בחיידק הזה של המחול העממי", לעולמים. אחר-כך, במסגרת שירותו בצה"ל, הקים מוטי חוג לריקודי-עם בבסיס הצבאי.

את קורס הכוריאוגרפיה עשה באקדמיה למוסיקה ומחול על שם רובין שבאוניברסיטה העברית בירושלים, שם זוכרים אותו גם כנגן חליל. בהמשך גם למד באוניברסיטה בקורס לריקודי-עמים של סירל פורמן ושולה ברקת.

אלפסי התחיל ממש מאפס, וחיים ועקנין, מי שמנהל היום את אולפן המדריכים בבאר שבע, מדריך מצליח בזכות עצמו, ש"גזל על ברכיו של מוטי", מספר כי דווקא אז, אנשים כמו מוטי, יצרו פריחה בפריפריה: "ההרקדות המצליחות והגדולות היו דווקא במקומות הקטנים - בקיבוצים ובמושבים סביב. במרכז היו המון חוגים קטנים, אבל בפריפריה אנשים לפעמים נסעו שעה כדי לרקוד אצל מוטי,

וכך נוצרו אצלו הרקדות גדולות מאוד. היו אנשים שרקדו אצלו בימי ראשון בדימונה, ובימי שלישי רצו לרקוד אצלו שוב, אך הוא הרקיד במקום רחוק, והם, ללא היסוס, נסעו שעה שלמה כדי שוב לרקוד אצלו. חברה היו באים אליו לדימונה לרקוד מכל

מקום - מבאר שבע, מערד, מהקיבוצים ומהמושבים". יואב אשריאל מציין כי אלפסי השכיל להביא את המרכז לדרום. "הוא לא היסס להביא אליו יוצרים ומרקידים מצליחים מהמרכז, ותמיד דאג להיות בעניינים".

"המרתונים שלו היו נפלאים", נזכר שלמה ממון. "בתחילת שנות ה-80 הוזמנתי כיוצר אורח למרתון גדול שהוא אירגן בעין גדי. האירוח בבית של רחל (רעייתו) ושלו היה בלתי נשכח. הייתה לו גם להקה, ואני הוזמנתי לעבד איתם כיוצר אורח. הכול היה

בשנה החולפת אירח מוטי שמונה להקות מחוץ-לארץ בדימונה. "הוא אירגן הכול בעצמו - מתרוצץ על הקלנועית שלו. לא הייתה להם אפילו תלונה אחת - הכול היה מאורגן למופת"

הבן ירון על אביו: "שום דבר לא הפריע לו לרקוד, אפילו לא הנכות". בתמונה: מוטי אלפסי ולצידו רעייתו רחל מלמדים ריקוד בסניף האחרון בארה"ב

מוטי אלפסי ז"ל

החיבור עם האשריאלים (מירה ויואב) עשה לשני הצדדים רק טוב, ובהמשך חיבר אלפסי להיטים נוספים, כמו "כאן בדרום", "אל הדרך", "הורה צחוק", "לילה בדרום" - ועוד

ומציין מישראל ברזילי. "כשאבא היה נוסע לחו"ל, אימא ואני היינו מחליפים אותו", מספר ירון. "וכשהיה חוזר היה מגיע משדה התעופה ישר להרקדה. אבא, מציין הבן, "אהב את מה שעשה בכל מאודו. היו ימים שהיה עובד במוקד בבית ספר, אחר הצהריים בבסיס צבאי, ובלילה בהרקדה אזורית. הוא אהב את זה - אף פעם לא התעייף ואף פעם לא התלונן". אלפסי אהב מאוד להדריך בחו"ל. בשנים האחרונות הוא הוזמן למחנות רוקדים ברחבי העולם. הוא ראה בזה שליחות. על-כך אומר הבן ירון: "הוא אהב מאוד להדריך גם בחו"ל, והיו ריקודים שכתב

אשריאל. בשנת 1976, כשהיה כבר מדריך מצליח בן 36, החליט מוטי שהוא רוצה לחבר ריקודים ובא אל אשריאל לבקש עזרה בהדרכה, איך לבנות את הריקוד: "הייתי מוציא את הנשמה למחברים בכדי שהריקוד יהיה כמו שצריך - עם התחלה, אמצע וסוף", מספר אשריאל בחיך. "את הריקוד שלו, על כנפי הכסף, קיבלתי כמו שהוא - לא הייתי צריך לתקן בו כלום, זה היה ממש מדהים. הקהל מאוד אהב את הריקוד הזה שהפך מייד ללהיט. עד היום הריקוד נרקד הרבה מאוד בהרקדות של מתחילים ומתקדמים, ואפילו בהרקדות של נוער". החיבור עם האשריאלים (מירה ויואב) עשה לשני

במחשבה מיוחדת על חו"ל, כמו למשל את הריקוד שלום לך ארץ נהדרת. לפני כחודשיים הוא חזר מסיור של יותר מחודש בארצות הברית וגם שם מאוד אהבו את הריקוד הזה. ריקוד זה היה עבורו כמו הימנון, ובכל פעם שחזר מחו"ל, זה היה הריקוד הראשון

כמו שיש 'בית ספר רוקד', מסתבר כי יש גם 'משפחה רוקדת'. למוטי הייתה משפחה כזאת. כולם היו מצטרפים: האישה, רחל, והילדים איריס הגדולה, ירון, ענבל ואושרית

שרצה לרקוד. שבועיים לפני שנפטר, הוא בא לבקר בחוג שלי בהרצליה. שמת לו את הריקוד הזה וכמו תמיד הוא מאוד התרגש".

חיים ועקנן נזכר אף הוא בסיפור הקשור לריקוד המיוחד הזה: "לפני שנה הוא הגיע אליי להרקדה בכיסא גלגלים וקביים והתעקש ללמד את שלום לך ארץ נהדרת. הוא לימד נהדר, כמעט ולא נעזר בקביים, אך התקשה עם הסיבוב. אחרי כמה זמן התקשר אליי וסיפר לי כי המציא כיסא מתפרק, ועכשיו הוא כבר יכול לעשות יופי של סיבוב". באחד הפסטיבלים שמוטי אלפסי אירגן בדימונה, הוא מעד ונפצע ברגלו. הוא קיבל טיפול בבית החולים, אבל דווקא שם החמירו הכאבים. הוא

הצדדים רק טוב, ובהמשך חיבר אלפסי להיטים נוספים, כמו "כאן בדרום", "אל הדרך", "הורה צחוק", "לילה בדרום" - ועוד. כמו שיש 'בית ספר רוקד', מסתבר כי יש גם 'משפחה רוקדת': למוטי הייתה

משפחה כזאת. כולם היו מצטרפים: האישה, רחל, והילדים איריס הגדולה, ירון, ענבל ואושרית. ירון החל לרקוד אצל אביו כבר בגיל שש. כשהתבגר והחל להדריך בעצמו, עוד לפני שהייתה לו תעודת מדריך, היה האב המפרגן מסיע אותו לכל מקום בו הדריך. "בהתחלה אבא נתן לי שתי קלטות עם ריכוז של כל הריקודים הפופולריים, אבל עד מהרה אמרתי לו: 'אבא, זה לא רציני להגיע רק עם שתי קלטות'. וכך עברו לידי כל הקלטות הישנות שלו". "רחל האם הייתה תמיד מדגימה איתו בהרקדות (גם לרחל יש תעודת מדריכה) וגם הבנות", מוטיף

גם מושיקו הלו (בתמונה) נהנה מהכנסת האורחים של האלפסים בדימונה

כנתיבות

מוטי אלפסי ז"ל

לא רבים יודעים כי בשנים האחרונות עסק מוטי אלפסי גם בעזרה למוגבלים ונכים. "במהלך השבעה קיבלתי שיחה מעיריית דימונה", מגלה הבן ירון. "סיפרו לי עד כמה אבא תמך בנכים, איך עזר להם במשא-ומתן שלהם מול המוסדות, ואיך ייצג אותם על-מנת שיקבלו את כל הזכויות המגיעות להם"

חיים ועקנין על אלפסי: "דמות שתמיד עזרה ופירגנה"

מירה אשריאל. מספר ימים אחר-כך חלה בדלקת ריאות שהלכה והסתבכה.

"ביום רביעי הוא אושפז בבית חולים סורוקה

בבאר שבע עם חום גבוה", משחזר הבן ירון. "עד שבת בבוקר היה לו קשה לנשום. הוא חובר למיכל חמצן והחום עלה וירד. הוא היה בהכרה, וכל הזמן הקפיד קצת לדבר איתנו. בשבת החליטו להרדים אותו, שלא יסבל, והוא הועבר לחדר טיפול נמרץ. משבת ועד יום שני, יום מותו, הוא כבר לא

נותח ברגלו כמה פעמים, אך בכל פעם התפתח זיהום. רק אחרי שהכאבים לא פסקו, גילו ששכחו בורג חלוד ברגל. הנזק כבר נעשה, ומוטי למעשה לא יכול היה לשוב וללכת כמו פעם.

"שום דבר לא הפריע לו לרקוד, אפילו לא הנכות", מדגיש הבן ירון. "גם בהדרכות בארץ וגם בחו"ל. המסר היה ששום דבר לא יכול לעצור אותו מלרקוד, כי זה בא מפנים. הוא ראה בזה יותר משליחות, ותמיד אמר שזה לא פרנסה אלא אהבה גדולה."

"הוא בהחלט לא נתן לנכות לעצור אותו", מציין

ועקנין. "לא מזמן הזמנתי אותו לאולפן שאני מנהל בבאר שבע, ללמד קבוצה של צעירות. כשהוא התחיל להדריך אותן, הן ממש בכו. הוא הביט בהן ואמר: 'אל תבכו! מוטב שתשימו-לב שלא אטעה אתכן בצעדים!!'. ואכן, כך היה. לפני חודש הוא שוב היה באולפן, וכשהדגים ביקש שלא יעזרו לו בכלום. ופתאום הקביים ממש עפו לו, אבל הוא לא היה זקוק להם. הוא היה מלמד באולפן בקלות 8-9 ריקודים."

חיים קופמן, מארגן מחנות ריקודים בניו יורק, סיפר לא מכבר, שמוטי הגיע לניו-יורק ומאוד הצליח שם, למרות הקביים. לא רבים יודעים כי בשנים האחרונות עסק אלפסי גם בעזרה למוגבלים ונכים. "במהלך השבעה קיבלתי

מוטי אלפסי עם החליל ועם חברים. מימין: אליהו גמליאל (בכובע), גם עם חליל, סעדיה עמישי ומישאל ברזילי

התעורר", מוסיף הבן ירון בצער. "זה היה מאוד לא צפוי. הוא באמת היה איש חזק ואופטימי. אחותי אושפזה יחד איתו בבית החולים, על-מנת ללדת.

היא הספיקה לדבר איתו בטלפון ולהעביר לו בווידאו צילום של התינוק שילדה, אך הוא כבר לא זכה להכירו."

מאות רוקדים השתתפו בהלוויה, ופקדו את ביתו במהלך השבעה. ממש לאחרונה תיכננו מוטי אלפסי וירון מישר, עורך מגזין רוקדים, לצלם ולתעד את כל ריקודיו של אלפסי, שעדיין לא צולמו, באתר רוקדים באינטרנט. מוטי התלהב והבטיח כי הוא ילמד באופן ברור

את כולם, למרות המגבלה הבריאותית. מישר, מכל מקום, בטוח כי הפרויקט יתממש בעתיד, והבן ירון אלפסי יהיה זה שידריך את כל ריקודיו של אביו.

הדריך דורות של ילדים, עליהם הייתה גאוותו. בתמונה: מוטי אלפסי מדריך ילדים

שיחה מעיריית דימונה", מגלה הבן ירון. "סיפרו לי עד כמה אבא תמך בנכים, איך עזר להם במשא-ומתן שלהם מול המוסדות, ואיך ייצג אותם על-מנת שיקבלו את כל הזכויות המגיעות להם. עיריית דימונה אפילו תיכננה לשלוח אותו לקורס במשפטים, כדי שיוכל לעסוק בזה בצורה מסודרת. בליל הסדר הקרוב הוא אף תיכנן לקיים סדר ל-50 משפחות נזקקות."

כמו שניהל את חייו בנועם, בטוב, בחיוך - כך הלך מוטי אלפסי מן העולם הזה. שבועיים לפני שנפטר עוד הגיע בכיסא גלגלים להלווייתה של

אתר רוקדים באינטרנט
<http://www.rokdim.co.il>

בגיל 24 יואב אשריאל בים והפיק מופע ריקודים, "נשף, שירה ומחול", ראשון מסוגו בארץ ■ המופע עלה לראשונה ב-1954 בתיאטרון הבימה ובערים שונות בכל רחבי הארץ ■ מירה אשריאל ודני עוזיאל היו סולני המחול באותו מופע ■ מגזין "רוקדים" מביא כאן קטעים מתוכניית המופע שכתב יואב אשריאל ■ הקטעים שופכים אור על מקורותיהם של ריקודי-העם הישראליים ועל דרך התפתחותם

בתחילת העלייה לארץ הנבנית והמתחדשת מתוך רצון לברוח מהגלות והסיגנון הישן, אך הוא טבוע בלב כל יהודי. אל לנו להתנכר לו כי הוא אחד המקורות המעטים בעלי מסורת יהודית אמיתית.

מבוא

כל עם וריקודיו, העוברים עם המסורת מדור לדור. הם נוצרו אי פעם מתוך רצונו של האדם והעם לבטא עצמו, שמחתו, תוגתו, אהבתו והתלהבותו. לכל מאורע בחייו, (העם) נתן ביטוי במחול: כוננות לקרב ושמחת ניצחון, תפילה לפוריות וחדוות הברכה, שמחה ועצב, לידה ומוות.

ריקודי-העם נובעים בדרך כלל מהכפר, מהטבע ומהעבודה. הרועים ושעשועיהם, הדייגים ומחולם, הקוצרים, הכורמים והיוגבים וריקודי החג שלהם. נוצרו חגי טבע לסוגיהם השונים הבאים במועדיהם מדי שנה, ובצידם חגים היסטוריים לכל עם ועם, שבאו עקב ניצחון ועצמאות, או חורבן והרס. כל חג וריקודיו המיוחדים. כל עם וסיגנונו המיוחד הנובע מסיגנון החיים, האקלים והנוף, כי האדם במחולו מבטא את עצמו, סיגנון חייו וחברותו, ומוריש את ריקודיו המסורתיים לדורות הבאים אחריו.

בישראל, עקב גלותו ופיזורו של העם בתפוצותיו, לא נשמרה מסורת אחידה ולא נוצר סיגנון חיים מסורתי ומושרש. נשכח הסיגנון הטבעי והבריא של עם היושב לבטח על אדמתו מימי התנ"ך. הווי החיים השתנה בכל מקום בגלות. עם שיבתנו לארצנו וקיבוץ הגלויות, עלינו למזג וליצור מחדש את סיגנון חיינו הישראלי. הרצון לחוג את חגי הטבע וריקודיהם, ורצון האדם והעם המתחדש לתת ביטוי לעצמו במחול, נתן דחיפה ליצור נעימות וריקודים ישראלים בסגנון חדש. ריקודינו אינם מועברים עם המסורת מדור לדור. אלה הם ניצנים וניסיונות ליצירה חדשה. מה נרקוד? באיזה סיגנון? ובאילו צעדות? מהו המקור שנשאב ממנו ליצירתנו החדשה? אלו הבעיות שעמדו בפני יוצרי הריקודים וציבור הרוקדים בארץ.

גם לנו יש מקורות - ומיוחדים דווקא - לעמנו. הריקודים שכל שבט יהודי הביא עימו ומגלותו, ריקודי העמים השכנים, הארץ המתחדשת, נופה ואקלימה, אווירת התנ"ך וחגיגות המסורתיות - כל אלו נתנו ונותנים השראה ליצירה בלתי פוסקת של מחולות עם. אין רק השפעה אחת על ריקוד מסוים. ישנן השפעות רבות, וגם אופיו של יוצר הריקוד קובע את סיגנונו. אפשר לומר שכל ריקוד הוא עירוב של כל ההשפעות והמקורות הנובע מעירוב הגלויות ומסורותיהן בארץ הזאת, בעלת האקלים והנוף המיוחד והנבנית מחדש. **הסגנון היהודי-גלותי: נדחה אולי**

עטיפת התוכנית לנשף הבכורה של שירה ומחול שהתקיים ב-27 ביולי 1954 בבית הבימה בתל-אביב

נשף שירה ומחול

יואב אשריאל

מירה אשריאל

דני עוזיאל

המופע התקיים ב-27 ביולי 1954

מחול, שירה, נשף

- עמוד השער
- הפנימי של
- התוכנית "נשף שירה ומחול", יולי 1954:
- הדרכה
- זכור'אוגר'פיה - יואב אשריאל;
- שירה חליל ותוף - אילקה ואביבה;
- ציירת - צילה בינדר;
- תזמורת בהנהלת - חנוך חסון (אקורדיון), יוסף זילברמן (חליל), תקווה יפת (תוף), נעמי זהבי (שירה).
- תלבושות - מתפרת ויצו, רח' מונטיפיורי 36 תל אביב

FOLK DANCES
'HAPOEL' Tel-Aviv

**עמוד השער
האחורי של
התוכנית "גשר
שירה ומחול":**
FOLK DANCES,
HAPOEL TEL AVIV
**וריקודי-עם הכועל
תל-אביב**

תמונה מהאוסף של המדריך והריקודאי [מחבר ריקודים] יואב אשריאל

ומתחדשת, משפיעה בקצב התחדשותה ובניינה על סיגנון החיים, ואיתו גם על הריקודים הישראליים, שרבים מהם נרקדים במרץ, כוח ובקצב סוער. **ריקודי גבורה:** הרצון לבטא את שמחת הניצחון והגבורה בימי ניצחון ועצמאות, השפיע על מספר ריקודים ישראליים בעלי עוצמה, כוח פנימי, גאווה ושמחה מתפרצת.

נוף הארץ: ידועה השפעה בולטת של הנוף והאקלים על הצורה וסיגנון של ריקודי-העם בכל ארץ. נוף הררי, או שפלה רחבת ידיים, מדבר או מזג אוויר קר, קובעים את צורת הריקוד וסיגנון התנועות. אין ספק שיוצרי הריקודים בארץ הושפעו בהרבה מהארץ עצמה ומהנוף שראו לפנייהם.

ריקודי חג: לקוחים מהחג עצמו שנחוג בכפר, בנוף, בשדה ובכרם. ריקוד העומר בא עם ראשית האביב, כשהקמה מתחילה להבשיל והשדות ירוקים עדיין. את הריקוד לט"ו באב רוקדים בכרמים במחולות מחניים ושעשועי אהבה. הרועים מחוללים ומשתעשעים בשמחתם עם תום הגז, במרעה ליד הבאר. ומחול העמק, שהוא ביטוי לנוף העמק המתחדש, נרקד ברקע נופו ההררי והמוריק של העמק. זה מקומם של מחולות אלה, ולא על במה סגורה ומצומצמת שקשה לתת בה את האווירה האמיתית, הטבעית והחגיגית.

להקת הפועל תל אביב: הלהקה, המונה 24 איש, איננה להקה מקצועית. היא נוצרה מתוך החוג לריקודי-עם של הפועל תל אביב. אלה רוקדים חובבים, רובם ילידי הארץ, המוצאים את סיפוקם בשני ערבי ריקוד בשבוע, רוקדים שהצליחו להתגבש במשך הזמן ולהכין ערב של הופעות. כמו-כן מופיעה, בשילוב עם הלהקה, קבוצה רזרבית הנקראת להקה ב', שנבחרה גם-כן מתוך החוג המיוחד לערב זה.

הלהקה בהופעתה רוצה לקרב את הקהל לסיגנון ההולך ונוצר בישראל. מחול טבעי ובריא המבטא את רוח הארץ המתחדשת: רוח נעורים חגיגית, גאווה ושמחה. המחול אשר יכול לאחד, לרומם ולעודד את כל שכבות העם, עדותיו ומעמדותיו.

השרל'ה הוכנס בקיבוצים רבים שוב כריקוד חתונה, והסגנון היהודי חסידי השפיע על ריקודים ישראליים רבים שנוצרו בארץ.

הסיגנון התימני: התחיל להשפיע בעיקר בשנים האחרונות על ריקודי-העם הישראליים. גם הוא בעל מסורת יהודית עתיקה של שבט יהודי שלא נתערב בגויים. ישנו דימיון מסוים בין הריקודים החסידיים לתימניים. הסיגנון התימני הוא סיגנון מזרחי יהודי, בעל עושר רב בתנועות, צעדים וצורות, ומקור בלתי פוסק ליצירת ריקודים חדשים. בעיקר ניכרת הצעדה התימנית הרגילה, הבאה בריקודים ישראליים רבים.

ההורה: עם תחילת עליית החלוצים לארץ ולפני היות הריקודים הישראליים החדשים, לא נמצא ריקוד אחד לביטוי השמחה והליכוד, מלבד ההורה הרומנית. צורת ריקוד זו השפיעה גם על ריקודי המעגל הישראליים.

ריקודי זוגות סלביים: שהגיעו לארץ עם העלייה ממזרח אירופה, נשארו ונחשבים כישראליים. ורבים הם הריקודים החדשים שנוצרו כאן, שיוצריהם הושפעו מהריקודים הללו.

השפעה ערבית: הדבקה, שהיא צורת ריקוד חברתית-ערבית לגברים, וצעדיה המתאימים כל-כך למקום, לאקלים ולצורת החברה הערבית, השפיעו במידה לא מעטה על הדבקות הישראליות, אף-על-פי שרוקדות אותן גם בחורות, ולא גברים בלבד. **השפעת הוואלס:** שמקורו בריקוד עממי, ניכרת גם כן במספר ריקודים שלנו, בקצב שלושת הרבעים שלו ובצורתו הקלה והשוטפת.

השפעת הריקוד הסלוני: הקצב המודרני הנהוג כיום בכל ארצות הציוויליזציה, השפיע גם על הארץ שלנו וריקודיה. ישנם מספר ריקודי-עם שנוצרו כדי לקרב סוג מסוים של אנשים לריקודי-העם.

השפעת התנ"ך: הרבה ריקודים ישראליים הושפעו ממנו, ובעיקר משירי האהבה של שיר השירים.

קצב בניין הארץ: ארצנו כארץ נבנית

תמונה מהאלבום של יואב אשריאל

חליל שוידם

צלילי פרידה מהמדריך הוותיק מוטי אלפסי ז"ל

על כאבים, שידע תמיד לאהוב ולהיות נאהב, שהיה חבר טוב, שחלילו שימש כפה לו - מוטי איננו. אבל מעשיו, צלילי יצירתו, זיכרונות משפחתו וחבריו, ימשיכו להללו ולספר בשבחו. הנחמה היא שמוטי חי את כל

מאודו. הוא זכה לשמח אנשים, וזו מצווה גדולה. ונאמר כבר: "הקב"ה עתיד לעשות מחול לצדיקים".

מוטי שר, רקד, וניגן כל חייו. הוא עלה מהמדבר - מדימונה. הוא כל-כך

אהב לנגן, כל-כך רצה לרקוד בכל חושי, אבל לא היה יכול בגלל מגבלות רגליו שלקה בהן, אך ידע שהריקוד הוא בפנים. כמו שאמר ר' מנחם מנדל: "יהודי אמיתי ניכר בכריעה זקופה, צעקה דמומה וריקוד ללא נייע". ומוטי אכן רקד בכל מצב. מוטי וריקודיו, מוטי וחלילו, הוא ביטוי להזדהותו המלאה והעמוקה עם שורשיו, עם הדרום, עם המזרח, עם הנגב והמדבר, עם הרועים, עם החליל ועם דימונה. הוא היה "כרועה עם חלילו, זה שחותם התנ"ך, הכפר, שיבולים, נוף נעורים, ולאום טבוע בתכניו וצליליו" (עמנואל זמיר).

מוטי רווה הרבה נחת כל עת שהמילים דרום, נגב, מדבר, דימונה, באר שבע, אילת, וירוחם וכוי - נשמעו באולמות הריקודים, והיה כקורא לכולם, "בואו אליי לדרום!". באירוע שערכה עיריית דימונה לכבודו לפני שנים, איחלנו לו הרבה בריאות. האמנו כי שמו יגן עליו מכל רע - שהרי שמו **מרדכי**, שם עם מזל הקשור לחג הפורים, והנובע מהמילה **פור**, שמקורה אכאדי ופירושה **אבן מזל**, ושם משפחתו **אלפסי** נושא מורשת תרבותית עשירה של יהודי העיר פס במרוקו. אבל כל האיחולים אולי הוסיפו לו שנים, אך לא עמדו במבחן הזמן. מותו בא לו פתע ולא בעיתו.

מוטי היה אמיתי, מוטי היה כחליל, כמו בשירה של לאה גולדברג, "החליל הוא פשוט ועדין / וקולו כמו קול של הלב / החליל...".

נלווה אותו באימרה תלמודית, "כל האומר שירה בעולם הזה זוכה לאומרה גם בעולם הבא" (מסכת סנהדרין), ובאמונה כי "כל אדם מצויר בזיו פניו את גן העדן שלו".

מוטי איננו - שתי מילים שאינן מתחברות, שתי מילים הנשמעות כמו "לא יתכן!". לשאלה "למה?", אין פשר ואין הסבר, אלא בתשובה - "ככה!", מילה שאינה אומרת דבר מוגדר, וגם אומרת הכול.

לפרידה ממוטי אלפסי יאות המילים משירו של משה טבנקין: "יום ויגונו, יום ותהומו / יום ושיר חלילו, שיר ויומו / שיר וחלילו / שיר ושרטת צילו".

כך הוא טבעו של העולם - המוות חלק מהחיים, וכך גם כאב הפרידה. בעיקר כשהפרידה לא בעיתה.

אדם וחווה בחרו לאכול בגן עדן, למרות האיסור לאכול מפרי עץ הדעת, ועל-כך נענשו ונשלחו מגן העדן לעבוד את האדמה שממנה לוקח האדם, כדי שלא יאכלו גם מעץ החיים ויחיו לעולם. לכן, איננו יכולים לדעת איך זה לחיות חיי נצח. נשארנו לנו

מוטי אלפסי ז"ל

כל האיחולים אולי הוסיפו לו שנים, אך לא עמדו במבחן הזמן. מותו של מוטי אלפסי בא לו פתע, ולא בעיתו

מוטי אלפסי (בימין התמונה) מדריך ריקודים עם ישראלים בחו"ל

סיפורי התנ"ך הממשיכים ומשמשים לנו "כארון התרופות של המין האנושי" (הפילוסוף היינריך היינה).

העובדה הכואבת היא שמוטי אלפסי איננו. מוטי, שהיה דוגמה ומופת לשמחת חיים, דווקא ועל אף הכול; שחי את ריקודי-העם ושיריו בכל רמ"ח איבריו, שהיה כאבן מסלעי המדבר, שידע להתגבר

מירה אשריאל ז"ל

מירה אשריאל
לבטח לא הלכה
מאיתנו - מיואב
בעלה, מבני
משפחתה,
מידידיה,
מתלמידיה
ומרוקדיה. היא
בליבנו תמיד! יהי
זכרה ברוך!

ייחסה אותם לאהוב ליבה, מבלי לבקש לעצמה את הילת השותפות.

נזכור את מירה מרקידה נחלי אדם ומלהיבה באמצעות הריקוד המוני רוקדים. נזכור את מירה מורה ומלמדת צעדים, תנועות, סיגנון - בדרך בהירה, שיטתית וצלולה, מבלי להמאס על הרוקדים את תהליך הלמידה והשינון.

מירה ויואב הרבו לבקר בביתנו, ביתה של אמי, גורית קדמן, ולא אחת נועצו בה בעמדתם, ביצירתם ובמפעליהם הגדולים. זכור לי כי פגישות אלה היו מלוות בוויכוחים מפריים, שבהם נדונו במלוא הרצינות נושאים ברומו של עולמם של ריקודי-העם הישראלים מאז התהוותם.

באחד הקייצים, לפני כעשור שנים, במחנה שורשים בארה"ב, נתמזל מזלי להיות בין האורחים שהוזמנו ללמד במחנה זה. מירה ויואב אשריאל היו אורחי הכבוד, ולימדו את ריקודיו של יואב. במשך ארבעת הימים וארבעת לילות המחנה, היו כל משתתפי המחנה שרויים במעין אקסטזה בשעת לימוד ריקודיו של

אילה גורן

קשה לחשוב במושגי עבר על אדם שאישיותו אינה אלא סמל לחיים, אדם שופע חיוניות, נמרץ, שהריקוד הוא סם חיים עבורו - כמו מירה אשריאל. שפת הגוף שלה לא הותירה ספק - היא ביטאה נאמנה שהתנועה הייתה אהבת חייה!

החיבור הכה חזק בין מירה אשריאל לבין יואב אשריאל בעלה, שניהם מחזיקים זה ביד זה ומחזקים זה את זה, וביחד - את דבקותם המשותפת בריקודי-העם הישראלים, היה ידוע לכול. הם יצרו ביחד שפע של ריקודים,

זיכרונות מימיה אילה גורן, הבת של גורית קדמן, מעלה זיכרונות ממיפגשים עם מירה אשריאל ז"ל

במיגון עצום של סיגנונות ונושאים, שהיא, מירה אשריאל, בענווה יתרה,

מירה ויואב אשריאל מחופשים באחד מחגי פורים

יואב, כשלצידו מירה מסייעת ומזכירה את אשר יואב לא תמיד זכר.

ומה נאמר על ההרקדות המלהיבות בהדרכתם ובהשראתם של מירה ויואב אשריאל! אנו, צוות המדריכים והמנהלים, עשינו יחיים משוגעים בשעות הקטנות של הלילה, לאחר שיהשכבנו את החניכים לישון ולא היה מי שיפקח עלינו. היו אלה ימים של כיף אמיתי במחיצתם של מירה ויואב, איתם חלקנו את חדות המחול.

מי אינו מכיר, מוקיר, מהלל ומשבח את ההרקדות וההשתלמויות של מירה ויואב אשריאל. נהגתי ואהבתי להשתתף בהן, ולספוג מלוא הריאות מהאווירה החמה והידידותית שמירה ויואב הישרו בהן.

מירה שפעה אהבה למשפחתה ולבני ביתה, גאה בכל אחד ואחד מהם, וכה ייחלה להימצא ולבלות במחיצתם. והם, למותר לציין, החזירו לה כגמולה - שפע אהבה והערצה.

מירה אשריאל לבטח לא הלכה מאיתנו - מיואב בעלה, מבני משפחתה, מידידיה, מתלמידיה ומרוקדיה. היא בליבנו תמיד! יהי זכרה ברוך!

זיכרונות ממירה אשריאל

נעלם ממני הפחד - והשאר היסטוריה. מגיל 10 אני על במות המחול: רקדן, מרקיד, כוריאוגרף ומוסיקאי. בשנות ה-70 במאה שעברה, ואני סטודנט למוסיקה באוניברסיטת תל אביב, הגעתי להרקדות של מירה ויואב אשריאל. במבט אחד ידעה מירה לזווג זיווגים. את החברה הראשונה שלי כעירוני הכרתי באמצעותה. בשבוע שבו היא

נפטרה היה מתוכנן שאגיע להרקדות הנפלאות שלה ושל יואב אשריאל. בשנת 1978 הייתי בשליחות הסוכנות היהודית ללמד פולקלור ישראלי בסאו-פאולו שבברזיל. כתבתי למירה מכתב והזכרתי לה, כי בזכותה אני קיים בתחום המחול הישראלי. תשובתה לא איחרה לבוא:

היא זכרה כי שמואל וחוה דרומי, סבי וסבתי, גרו מול בית הספר ביאליק בחולון ולפעמים קפצתי להביא לה וליואב קפה מהם.

מירה יקרה! את נמצאת במקום שאומרים שטוב להיות בו, ואין לי ספק כי את ממשיכה להיות במרכז

ישי מאיר

זיכרונות רחוקים: בזכותך, **מירה אשריאל**, אני בתחום המחול הישראלי! תודה לך!

שנת 1958 ילד קטנטן ושמן בכיתה ד'. רק בן 10. בית הספר ביאליק בחולון. מבית הספר שלי ועד העיר ראשון לציון של היום - רק חול וחול. דונם אדמה עלה אז 100 לירות! בחורף הוצאנו את האוויר מגלגלי האופניים ונסענו אוטוסטרדה, על החולות, עד ראשון לציון. ימים יפים של פעם, עם הרבה פשטות והרבה חברויות. רקדנו הורה במשך שעות...

המחנכת בבית הספר ביאליק, **אסתר קצור**, נכנסה לכיתה והודיעה, כי בשבת הקרובה יתקיימו מבחנים ללהקת המחול העירונית הייצוגית של חולון

בהדרגת הכוריאוגרף המפורסם, **יואב אשריאל**. גדלתי בבית עם הרבה פולקלור ישראלי - זמר ומחול - והיה ברור כי אני הולך לאודישנים של להקת המחול. א-מ-מ-ה, פחדתי. הגעתי לבחינות ילד קטנטן ורועד כולו. ישבה שם אחת נחמדה - **מירה אשריאל**. "היי, בחורצ'יק", קראה לעברי,

"בוא תתקרב, אל תפחד". ואני, שכמעט ברחתי הביתה מרוב פחד, נעתקה נשימתי, אבל אזרתתי אומץ והתקרבתי אל הבוחנים - יואב אשריאל (שהיה אז כל-כך גבוה בעיניי) ומירה אשריאל. וגם המורה לספורט בבית הספר ביאליק הייתה שם. "אל תפחד, בני, אני לא נושכת. אני רואה שיש לך קצב - אתה תהייה רקדן אמיתי". כך מירה, ואני, ישי הקטנטן,

בתי החיילת, יערה מאיר, רקדנית בלהקת הורה עפולה, נהרגה לפני מספר שנים בתאונת דרכים. מסרי לה שלום ממשפחת הרוקדים בישראל. אנו מחכים לשתיכן בפסטיבל כרמיאל ה-21, בקיץ 2008

העניינים גם שם. נתגעגע לדמותך. ושוב תודה לך! זכור לך, מירה, כי בתי החיילת, **יערה מאיר**, רקדנית בלהקת הורה עפולה, נהרגה לפני מספר שנים בתאונת דרכים. מסרי לה שלום ממשפחת הרוקדים בישראל. אנו מחכים לשתיכן בפסטיבל **כרמיאל ה-21**, בקיץ 2008

מירה אשריאל ז"ל

הגעתי לבחינות ללהקת המחול הייצוגית של חולון. ילד קטנטן ורועד כולו. ישבה שם אחת נחמדה - **מירה אשריאל**. "היי, בחורצ'יק", קראה לעברי, "בוא תתקרב, אל תפחד". ואני, שכמעט ברחתי הביתה מרוב פחד, נעתקה נשימתי אומץ והתקרבתי אל הבוחנים - יואב אשריאל (שהיה אז כל-כך גבוה בעיניי) ומירה אשריאל

לזכרה של מירה אשריאל

"שבע הייתי בתום, בעוז ובתפארת"

שורה משירו של יוסף שריג המוקדש למירה אשריאל ז"ל

מירה אשריאל ז"ל

נמשיך בדרכה של מירה אשריאל עם שורה מהתנ"ך שעליו כתב הפילוסוף היינריך היינה: "הוא (התנ"ך) ספר התרופות של המין האנושי". הנחמה היא במחול, שימשיך בשמחה, שיימשך במעגלים, ב"ביחד" - בחלומות ובתקוות

אין ריקודי-עם. הם ייעלמו! יואב אשריאל, ייבדל לחיים ארוכים, ומירה אשריאל ז"ל, הם דוגמה למעט הזה בין ההמשכיות לחידושים. ריקודיו של יואב, והדרך שמירה הדריכה אותם, היו בזמנו חידוש ושינוי, אבל בגרעינים היו השורשים של "האיכר העברי" ו"היהודי החדש", ובכל זאת קיבלו ריקודים אלה את השראתם מהמורשת.

ריקודים כמו "ערב בא", "מי יתנני עוף", "טעם המן", "הורה מדורה" - ועוד, הם קלאסיקה שיואב אשריאל, הדור השני ליוצרי ריקודי-העם, תרם ביצירתו, והם נרקדים עד היום. יש בריקודיו טעם של פעם וגם חידושים של פעם. יש בהם התחלת חדירתם של 'סיבובי הפירואט', אבל בטעם, מותאמים למוסיקה ולהיגיון התנועתי ונטועים במקומות המתאימים. יש בהם עדינות התנועה, אבל גם עוצמתה העדינה. יש בהם יצירה של צעדים חדשים מתאימים, ובכל זאת רוח ישנה וטובה. שימור המורשת אינו מנוגד ל"זמן הזה" - הוא מעשיר אותו.

הדרך בה מירה אשריאל העבירה את הריקודים האלה, התאימה לרוחם של הריקודים, וליחס אליהם כיצירה, ולא "כמוצר צריכה".

"זיכרונות הם כאבנים שהזמן אוכל אותם". ובכל זאת, אני מאמין כי הזיכרונות ממירה אשריאל יישארו. רבים זוכרים ויזכרו את מירה, שהייתה בה "נתנה יצירתית".

על קברו של אדם או אומרים קדיש. ההיסטוריון פרופ' צבי יעבץ אמר פעם, כי "אבותינו המציאו את הקדיש כדי למנוע בעדנו מלהשתמש

במליצות". הקדיש הוא תפילתו של היהודי, המשבח את אלוהיו גם באבלו כי רב. הקדיש עיקרו הנחמה, וגם דברינו כאן הם מילים של נחמה. התשובה לצער הפרידה היא בחיים עצמם - בחיים הנכונים, בחיים שבהם כל אדם עומד לעצמו בפני המראה שלו. נמשיך בדרכה של מירה אשריאל עם שורה מהתנ"ך שעליו כתב הפילוסוף היינריך היינה: "הוא (התנ"ך) ספר התרופות של המין האנושי". הנחמה היא במחול, שימשיך בשמחה, שיימשך במעגלים,

ב"ביחד" - בחלומות ובתקוות. כמו שנאמר, "והפכת מספדי למחול לי" (תהילים).

יהי זכרה של מירה אשריאל ברוך!

"ב מות אדם נדע חייהו", כתב המשורר אבן עזרא לפני כאלף שנים. מירה אשריאל, מעמודי התווך של ריקודי-העם בישראל, הלכה לעולמה. שבה, ככל האדם, אל קדמותה. במותה היא נעלמה למקום ממנו איש לא חזר - אל "האולי הגדול", כפי שכינה את המוות המשורר הצרפתי, פרנסואה דיוואליה. במות האדם אנו זוכרים ונוכרים. כוח הזיכרון שומר את מי שהאדמה לקחה. בזיכרונות "אנו הולכים מהסוף להתחלה", כתב עמוס עוז, אבל בבוא הסוף, הזיכרונות הולכים גם מההתחלה לסוף. זכיתי להכיר את מירה לפני כיוכל שנים, מאז הופעת יואב אשריאל מהקיבוץ עם להקת הנח"ל, בכנס המחולות בדליה, מופע שהתקבל בהתלהבות והרעיד את הבמה והקהל - בתנופת רוקדים, בצבעים, בסרטים, בתופים ובמצלתיים. נפגשנו במשך שנים, מדי פעם עם מירה ויואב בכנסי ריקודי-עם, בהשתלמויות בבית הספר לפעילי ההסתדרות, השתלמויות בהן הזוג מירה ויואב אשריאל, "נסיכי הריקודים", היו מלמדים יחד, בשלמות זוגית, ריקודי-עם של יואב. הייתה זו חוויה חברתית וערכית מיוחדת ללמוד את ריקודיו היפים של יואב, כשמירה לידו - והיא מעיין שמחה נובע ורוח סוחפת, מלאת מרץ וחיים.

"בני אדם הם בני מעשיהם", כתבו חז"ל. הזיכרונות והמעשים של אדם הם הישגות הנפש. הם החותם שבני אדם משאירים בעולם. אין דבר העומד בפני הזמן, נאמר. מטבע העולם שהזמנים משתנים, ואנו איתם. מטבע האדם שהוא נוטה להאמין שהזמנים הישנים היו יותר טובים מהיום, אולי כי היינו צעירים. הרגשה זו נכונה לגבי כל דור ודור.

הזמנים הישנים, אנו בטוחים עם חלוף השנים, היו תמיד טובים יותר מהיום. אנו היינו טובים יותר מהדור של עכשיו. הבעיה היא שקשה להשוות. הזמנים השתנו וקני המידה הערכיים עימם. לעיתים מה שאנו זוכרים, זה לא בדיוק מה שהיה, אלא מה שאנו חושבים שהתרחש, ולעיתים השינוי אינו לטובה.

הפיתרון לבעיית "הישן והחדש" והיחס ביניהם הוא באימרה "קדש וחדש" - שימור ושינוי כאחד. דהיינו, לשמור על המורשת של הריקודים, שאומנם היא קשורה בתקופות אחרות, ויחד עם זאת ליצור ריקודים חדשים (לא יותר מדי), בהתאם לרוח התקופה העכשווית.

אין חדש ללא הישן. אין ריקודים חדשים ללא המורשת של הריקודים הישנים. אבל גם המורשת אינה יכולה להמשיך להתקיים ללא החדש והמתחדש. במורשת הריקודים וביצירתם היום, הפיתרון הוא לשמור על המסורות ועל האיכות, ולחדש ברוח הזמן. בלעדי השילוב בין הישן לחדש,

תמונה מהאלבום של האשריאלים

לילה לילה לילה

ה מדריך והריקודאי (מחבר ריקודים) הוותיק **יואב אשריאל** על הריקוד "לילה לילה": "את השיר 'לילה לילה' הכרתי עוד מנעוריי. הייתי נער בקיבוץ רמת דוד (שם נולדתי ב-1930). המלחין **מרדכי זעירא** ערך אצלנו בקיבוץ ערב שירה ולימד את השיר הזה. זהו שיר מקסים המבטא הרבה. יש בו את השלווה של הלילה, ויחד עם זאת הוא כל-כך טעון ברגשות. נעימתו יפהפייה, שוטפת ומתנגנת.

"שנים חלמתי לחבר ל'לילה לילה' ריקוד, אבל לא הרגשתי מספיק בשל לכך. שנים הוא חי בדימויני וחשבתי עליו רבות - על תנועות מסוימות, צעדים וצורות בזוג. כשהתחלתי לעבוד עליו, השתדלתי להכניס בו את כל הרגשות שבנושא, במנגינה ובקצב, ולהימנע להיכנס לצורות ואלס שיגרתיות. לתת לו את הייחוד, לעשות אותו זורם, מעניין ומגוון, בתנועה ובצורות, ויחד עם זאת - פשוט ועממי (זהו ריקוד עממי).

"עשיתי המון ניסיונות עם רעייתי **מירה ז"ל**, שהייתה רקדנית נפלאה וגילתה הבנה רבה בתחום. השתדלתי לתת לו, לריקוד, את הליטוש הסופי, כדי שהתוצאה תהיה ריקוד בנוי טוב, מבטא ומעניין בתנועה שקטה וזורמת. הריקוד 'לילה לילה' הודרך לראשונה ב-1978, בהשתלמות למדריכים שערכנו מירה רעייתי ואני (סידרת ההשתלמויות למדריכים לריקודי-עם נמשכה למעלה מ-30 שנה!). הדגמתי אותו, כמובן, עם מירה ז"ל".

יואב אשריאל, מבכירי המדריכים והריקודאים של ריקודי העם הישראליים

לילה לילה

צורת הקבוצה: זוגות במעגל
מבנה הריקוד: בית אחד, שלושה חלקים
משקל: 3/4 (בריטום - כל ספירה מייצגת תיבה)
רשומים צעדי הבן. הבת מבצעת בצעדים נגדיים

חלק א' - עמידה רגילה, פנים נגד כיוון השעון. אחיזה רגילה

- 1 צעדת ולס לפניים ובאלכסון שמאלה (ולס פתוח).
- 2 צעדת ולס לפניים ובאלכסון ימינה אל הבת.
- 3 (עוזבים ידיים) סיבוב שמאלה על קו המעגל נגד כיוון השעון בצעדת ולס, החל ברגל שמאל (הבת במקביל סיבוב ימינה על קו המעגל נגד כיוון השעון. מסיימים בעמידת המוצא).
- 4 צעדת כפיפה לפניים, החל ברגל ימין. פסיעה קטנה ברגל ימין לאחור תוך עלייה על בהונות. 1-4 כמו 5-8.

חלק ב' - עמידה קשקשית

קטע 1 - אחיזה גבוהה

- 1 פסיעה ברגל שמאל לפניים, שיוף ברגל ימין לפניים, פסיעה ברגל ימין לפניים. 2 כמו 1.
- 3-4 סיבוב שלם של הזוג שמאלה בשתי צעדות ולס (הבן - ברגל שמאל לאחור, הבת - ברגל ימין לפניים, מסיימים בעמידת המוצא).

קטע 2 - אחיזת ידיים שמאליות

- 1 העברת משקל בשמאל שמאלה תוך מתיחת הידיים האוחזות ומבט אל בן הזוג, פסיעה ברגל ימין במקום (1-2), הבן - שיכול ברגל שמאל לפני רגל ימין ועובר מאחורי הבת אל חוץ המעגל. הבת - שיכול ברגל ימין לפני רגל שמאל ועוברת לפני הבן למרכז המעגל (3).
- 2 כמו 1 במנוגד (חוזרים לעמידת המוצא).
- 3 (עוזבים ידיים ונפרדים) סיבוב שמאלה למרכז המעגל בשלוש פסיעות, החל ברגל שמאל.
- 4 שיכול ברגל ימין לפני רגל שמאל תוך פנייה קלה שמאלה למרכז המעגל, פסיעה ברגל שמאל במקום מאחור, פסיעה ברגל ימין ימינה תוך פנייה אל הבת (מסיימים פנים-אל-פנים, רחוקים זה מזה).
- 5 (מתקרבים) צעדת ולס, החל ברגל שמאל לפניים.
- 6 (עמידת פנים-אל-פנים, גב הבן למרכז המעגל) סיבוב ימינה על קו המעגל בכיוון השעון בשלוש פסיעות החל ברגל ימין.
- 7 שיכול ברגל שמאל לפני ימין תוך פנייה קלה ימינה בכיוון השעון, פסיעה ברגל ימין במקום מאחור, פסיעה ברגל שמאל שמאלה תוך פנייה נגד כיוון השעון (מסיימים עם הפנים נגד כיוון השעון).
- 8 (עמידה רגילה, פנים נגד כיוון השעון, אחיזה רגילה) צעדת ולס החל ברגל ימין לפניים.

חלק ג' - עמידה רגילה, פנים נגד כיוון השעון. אחיזה רגילה

- 1-2 כמו 1-2 בחלק ב', קטע 1.
- 3 צעדת ולס, החל ברגל שמאל לפניים.
- 4 פנייה פנים-אל-פנים והעברת משקל בימין ימינה בברך כפופה מאוד, הגוף נטוי ימינה ואחיזת שתי ידיים פרושות לצדדים, שהייה.
- 5-6 (עוזבים ידיים ונפרדים) הליכה במעגל קטן שמאלה למרכז המעגל וחזרה אל בן/בת הזוג בשתי צעדות ולס, החל ברגל שמאל.
- 7-8 (עמידה חילופית, צד ימין קרוב אל בן/בת הזוג, אחיזת ידיים ימניות נמוכה) סיבוב בני הזוג בשתי צעדות ולס החל ברגל שמאל לפניים (הבת ברגל ימין ובסיום היא מוסיפה פנייה ימינה. מסיימים בעמידה רגילה ובאחיזה רגילה לתחילת הריקוד).

מדריך וריקודאי (מחבר ריקודים) **יואב אשריאל**: "שנים חלמתי לחבר ל'לילה לילה' ריקוד, אבל לא הרגשתי מספיק בשל לכך. שנים הוא חי בדימויני וחשבתי עליו רבות - על תנועות מסוימות, צעדים וצורות בזוג. הוא הודרך לראשונה ב-1978, בהשתלמות למדריכים"

רון אלפסי, בנו של המדריך והריקודאי (מחבר ריקודים) הוותיק **מוטי אלפסי**, מספר על אביו שניפטר לאחרונה: "כך נולד הריקוד 'שלום לך ארץ נהדרת': ב-1980, בחזרה מהדרכה באירופה, שמע אבא את השיר שהתחיל כך: 'הייתי בפריו וגם ברומא...'. ובהמשך, בסוף הפיזמון: '... גם אם לעיתים נודד אני על דרך, מה טוב לנדוד אך טוב יותר לחזור'."

"אבא מייד התחבר למילים ואהב מאוד את הביצוע של **יהורם גאון**. חיבור הריקוד היה פשוט, טבעי ומתבקש. כשאבא הגיע לארץ, הריקוד נלמד בכל החוגים שלו, ומאז, בכל פעם שאבא חזר מחו"ל, זה היה הריקוד שקיבל את פניו בארץ."

"בחרנו בריקוד 'שלום לך ארץ נהדרת' לפרסום במגזין **רוקדים**, מאחר ולפני מותו של אבא, הוא ואימא חזרו מארה"ב, שם ביקרו במשך למעלה מחודשיים בחוגים ובהרקדות שאבא נהג להדריך בהם לפני 15, 20, ו-30 שנה. בזמן שהייתו בחו"ל, לימדתי וחזרתי על הריקוד 'שלום לך ארץ נהדרת', וכשאבא חזר, זכיתי להשמיע ולרקוד איתו את הריקוד, שהפך למסורת בכל פעם שאבא חזר מחו"ל."

מוטי אלפסי. "שלום לך ארץ נהדרת!"

"בחרנו בריקוד 'שלום לך ארץ נהדרת' לפרסום במגזין 'רוקדים', מאחר ולפני מותו של אבא, הוא ואימא חזרו מארה"ב, שם ביקרו במשך למעלה מחודשיים בחוגים ובהרקדות שאבא נהג להדריך בהם לפני 15, 20, ו-30 שנה. בזמן שהייתו בחו"ל, לימדתי וחזרתי על הריקוד 'שלום לך ארץ נהדרת'. וכשאבא חזר, זכיתי להשמיע ולרקוד איתו את הריקוד, שהפך למסורת בכל פעם שאבא חזר מחו"ל"

ריקוד החודש

שלום לך ארץ נהדרת

צורת הקבוצה: מעגל
מבנה הריקוד: בית אחד, שלושה חלקים
משקל: 4/4

חלק א': פנים למרכז המעגל באחיזה רגילה.

- 1-4 שיכול חילוף החל בפתיחה ימינה.
- 5-6 העברת משקל מצד לצד, החל בפיסוק ימינה.
- 7-8 שיכול ברגל ימין לפניים, רגל שמאל שמאלה.
- 9-10 שיכול ברגל ימין לפניים והתרוממות (על כרית הרגל).
- 11-12 סיבוב שמאלה בשני צעדים, החל ברגל שמאל.
- 13-16 צעדה תימנית, החל ברגל שמאל.
- 17-32 כמו 1-16.

חלק ב': פנים נגד כיוון השעון באחיזה רגילה.

- 1-2 ימין לפניים, שמאל לפניים תוך כפיפת ברכיים קלה.
- 3-4 ימין במקום (מאחור) והרמת (ברך) שמאל.
- 5-8 שלושה צעדים לפניים, החל ברגל שמאל ושהייה.
- 9-11 3/4 סיבוב לפניים-ימינה על קו המעגל בשלושה צעדים.
- 12 שהייה (פנים למרכז).
- 13-16 צעדה תימנית, החל ברגל שמאל ופנייה ימינה בסיומה.
- 17-19 שלושה צעדים לפניים (נגד כיוון השעון) החל ברגל ימין.
- 20 חצי סיבוב ציר שמאלה והרמת (ברך) שמאל.
- 21-24 שלושה צעדים לפניים (בכיוון השעון), החל ברגל שמאל ושהייה.
- 25-28 3/4 סיבוב שמאלה-במקום בשלושה צעדים, החל ברגל ימין ושהייה.
- 29-32 (פנים למרכז) צעדה תימנית, החל ברגל שמאל.

חלק ג': פנים למרכז המעגל באחיזה רגילה.

- 1-8 כמו 1-8 בחלק ב' בתנועה למרכז.
- 9-16 שתי צעדות תימניות, החל ברגל ימין.
- 17-20 סיבוב לאחור-ימינה בשלושה צעדים, החל ברגל ימין ושהייה (מתקרבים אל קו המעגל).
- 21-24 צעדה תימנית לאחור, החל ברגל שמאל.
- 25-32 כמו 17-24, מסיימים על קו המעגל.

גילית השיר "שלום לך ארץ נהדרת"

מימיה הכחולים של הכינרת
והרקיע התואם מעל.
והרגשת הבית המוכרת
בתוך עורקי זורמת כמו חשמל.
הרי גליל והשומרון,
הפרדסים שבשרון,
וילדים בגן המושבה.
את הכרמל ואת הים
אחד אחד ואת כולם,
תמיד קורצים, אומרים ברוך הבא.
שלום לך ארץ נהדרת...

צריחי המגדלים בירושלים
וסימטאות השוק הצבעוני.
גגות הרעפים של גבעתיים
הניבטים מבעד חלוני.
את האביב בתל אביב,
את סבתי ואת סבי,
את החלה ואת נרות שבת,
את ים המלח מול אדום
ואשת לוט צופה לסדום
ואת הקיץ בואכה אילת.
שלום לך ארץ נהדרת...

פזמון:
שלום לך ארץ נהדרת,
עבדך הדל נושא לך שיר מזמור.
גם אם לעיתים נודד אני על דרך,
מה טוב לנדוד אך טוב יותר לחזור.

מילים: אילן גולדהירש
לחן: סטיב גודמן
הייתי בפרס וגם ברומא,
ראיתי את שבעת פלאי תבל.
בקוטב הצפוני וגם דרומה,
אך אין מקום כמו ארץ ישראל.
וכמו גלויות של נוף יפות,
תמונות בזיכרוני עפות,
כמו בעד עדשה של מצלמה,
בתרמילי אותו אשא
בכל מקום, בכל מסע
קטעי פסיפס מתוך תמונה שלמה.

פזמונים

בתנועה מתמדת

מוצרים חדשים לרכישה ב"רוקדים" על גבי CD ו-DVD מחירים להזמנה באינטרנט: CD - 59 ש"ח, DVD - 59 ש"ח

20% הנחה לחברי מועדון רוקדים המזמינים דרך אתר האינטרנט.
למנויים בהוראת קבע - 30% הנחה מייד עם הופעת המוצרים

לימור ואבנר נעים
 והמשפחות להולדת הבת, אחות ל **אורי ואמיתי**
 סעדיה ומרגלית **עמישי**
 להולדת הנכדה **דור בת לחן**
נפתלי קדוש והמשפחה לחתונת הבת
נופר עב"ל איתמר
קרינה למברט לרגל הנישואים
אילת גולן ולוי ברגיל להולדת הבת **אחות לנעם**

267 קול למחול 2
04.08

מ	בשמלה אדומה
מ	פעם בחיים
ז	זמן פציעות
ז	חן האהבה
ז	שמרי על עצמך
ז	רק את יודעת
מ	שבור את הקרח
מ	ילדה שלי
ז	נרקוד נשכח
ז	את ואני
ז	תגידי לי למה
מ	לו הייתי פיראט
מ	מחול המטפחת
ז	איפה את אהובה
מ	דבקת השלום
מ	הורה חסידית
מ	ארץ זבת חלב
ז	ויווה אספאניה

266 קול למחול 1
04.08

ז	נכון להיום
ז	אהובתי
ז	הוזה אותך מולי
ז	לא רק בגלל
מ	בין אורות הלילה
ז	אף פעם לא אומר
מ	שיר היונה
ז	את לא מבינה
מ	יש לי יומולדת
ז	מעיל אחד בגשם
מ	כלניות
ז	חולם עליך
ז	אני אש
ז	עד אליי
מ	שימני כחותם
מ	באנו להעיר ת'עיר
מ	נשמה שלי
מ	השמש תזרח לאהבה
מ	החייל שלי חזר

265 רוקדים 02/08

ז	גינת פרחים
מ	זיכרונות
מ	פסק זמן
מ	מושיקו
ז	אל העין
מ	פרח על ההר
מ	ארץ ישראל
מ	הורה כיף
ז	אל מדברי
ז	לקוצרים הידד
ז	לך ירושלים
ז	טובים השניים
ז	שושן ריחני
ז	יא ג'מעה
מ	משגב
מ	התישמע קולי
מ	שקיעה ורודה
ז	ענבלים
מ	יהושע

264 השתלמות 02/08

מ	ארבעים
ז	עד החתונה זה יעבור
ז	סוף סוף
ז	שמלתך הסגולה
מ	שיר שבת
ז	ולמרות
ז	פדם פדם
מ	הלב שלי
מ	מי ברכב
ז	מחוגי הזמן
מ	הורה מים
ז	סיבה לחיות
מ	אור סובב
ז	שוברת גלים
מ	בתופים ובמחולות
מ	דוד מלך ישראל

מערכת רוקדים
מעשתתפת בצער ומשפחת שטור במותו
הכתאומי של אלי ז"ל. יהי זכרו ברוך!

השתתפות בצער
 פנינה ארן והמשפחה - במות האם!
 מרב שלג - במותו ללא עת של האב שמואל שביט!

30% discount for "Rokdim permanent order" for every new product

264 - Workshop 2/08

Arbaeim
Ad Ha'Chatuna Ze Yaavor
Sof Sof
Simlatech ha'Segula
Shir Shabat
Ve'Lamrot
Padam Padam
Ha'Lev Sheli
Mi Ba'Rechev
Mechogei Ha'Zman
Hora Maeim
Siba Li'Chiyot
Or Sovev
Shovevret Galim
Be'Tupim
U'Bi'Mcholot
David Melech Israel

אתר רוקדים באינטרנט
<http://www.rokdim.co.il>

265 - Rokdim 2/08

Beginat Prachim
Zichronot (T. T.)
Pesek Zman
Moshiko
El Ha'Aein (B.T.)
Perach Al Ha'Har
Eretz Israel
Hora Keff
El Midbari
La'Kotzrim Heidad
Lach yerushalaim
Tovim Ha'Shnaim
Shoshan Reichani
Ya Jama'a
Misgav
Ha'Tishma Koli
Shkia'a Vruda (T.T.)
Einbalim
Yehoshua

266 - Kol Le'Machol 1
04/08

Nachon Le'Ha'Yom	p
Ahuvati	p
Hoze Otach Muli	p
Lo Rak Biglal	p
Bein Orot Ha'Laiyla	c
Af Pa'am Lo Omer	p
Shir Ha'Yona	c
At Lo Mevina	p
Yesh Li Yom Huledet	c
Meil Echad Ba'Geshem	p
Kalaniyot	c
Cholem Alaeich	p
Ani Esh	p
Ad Elai	p
Simeni Ke'Chotam	c
Banu Le'Aeir Et Ha'Eir	c
Neshama Sheli	c
Ha'Shemsh Tizrach La'Ahava	c
Ha'Chaiyal Sheli Chazar	c

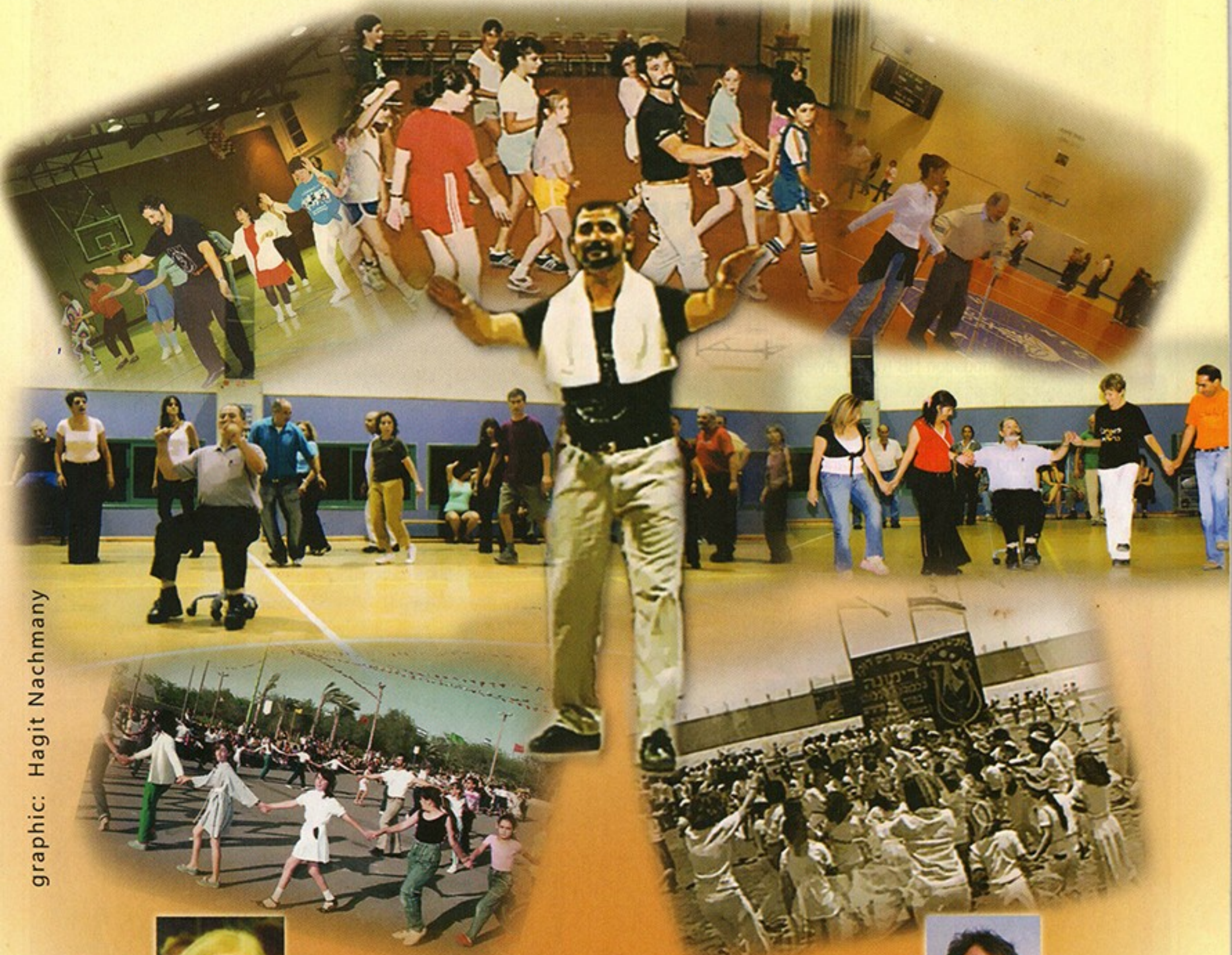
267-Kol Le'Machol 2
04/08

Be'Simla Aduma	c
Pa'am Ba'Chaiym	c
Zman Pzio't	p
Chen Ha'Ahava	p
Shimri Al Azmech	p
Rak At Yoda'at	p
Shvor Et Ha'Kerach	c
Yalda Sheli	c
Nirkod Nishkach	p
At Va'Ani	p
Tagid Li Lama	p
Lu Ha'Yeti Pirat	c
Mechol Ha'Mitpachat	c
Eifo AT Ahuva	p
Debkat Ha'Shalom	c
Hora Chasidit	c
Eretz Zavot Chalav	c
Viva Espana	p

In Memory of
Mira Ashriel & Moti Elfasi

רוקדים
מגזין לריקודי עם ומחול
NIRKODA

Magazine No.75
April 2008
Price: 30NIS

Mira Ashriel
07.1926 – 09.02.2008

Moti Elfasi
25.03.1942 – 25.02.2008

graphic: Hagit Nachmany